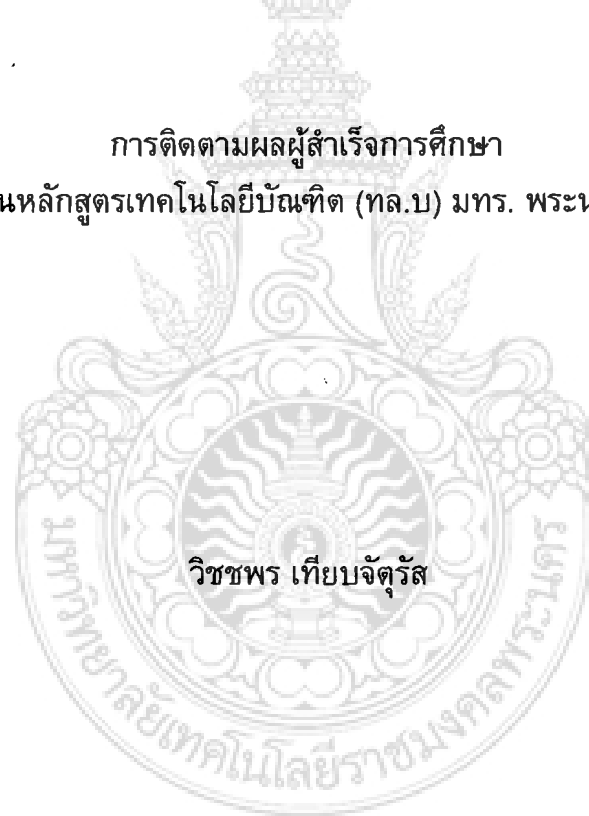
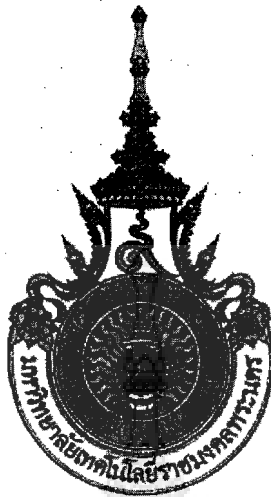

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา
ในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ) มทร. พระนคร

วิชชพร เทียบจตุรัส

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดินประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Tracking Rajamangala University of Technology Phra Nakhon Graduates:
Focusing on Bachelor of Technology

Widchaporn Taipjutorus

The Research is Funded by Institute of Research and Development
Rajamangala University of Technology Phra Nakorn

Year 2008

ชื่อเรื่อง : การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ) มทร.

พระนคร

ผู้วิจัย : นางวิชชพร เทียบจัตุรัส

พ.ศ. : 2551

บทคัดย่อ

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ) มทร. พระนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ติดตามความเป็นไปของเทคโนโลยีบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษาจากทาง มหาวิทยาลัย และศึกษาความพึงพอใจที่สถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิตที่ทาง มหาวิทยาลัยผลิต โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มคือ เทคโนโลยีบัณฑิต ที่จบการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ในปี พ.ศ. 2549 และ สถานประกอบการที่ได้จ้าง งานเทคโนโลยีบัณฑิต โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แจกแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม หลังจากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจไปวิเคราะห์ด้วย โปรแกรมทางสถิติ เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Std. Deviation) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ผลการวิจัยพบว่า

1. เทคโนโลยีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่จบการศึกษาใน ปี 2549 ร้อยละ 85 มีงานทำ โดยร้อยละ 71.70 ทำงานในหน่วยงานเอกชน ส่วนใหญ่สามารถได้ งานภายในระยะเวลา 6 เดือน ส่วนใหญ่พึงพอใจต่องานที่ทำ และมีแผนที่จะศึกษาต่อในระดับ ปริญญาโท เพื่อเติมเต็มความรู้ส่วนที่ขาด และเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน นอกจากนี้ เทคโนโลยีบัณฑิตที่ทำงานแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในมหาวิทยาลัยไปใช้ในการ ทำงานในระดับปานกลาง

2. ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นห้างหุ้นส่วน/บริษัท/บริษัทมหาชน ซึ่งมีขนาดเล็กถึง ขนาดใหญ่ และมีความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระ นครโดยรวม และทั้ง 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน พฤติกรรมในการ ปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรมในระดับมาก

Title : Tracking Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
Graduates: Focusing on Bachelor of Technology.
Researcher : Widchaporn Taipjutorus, Faculty of Mass Communication Technology,
RMUTP
Year : 2008

Abstract

"Tracking Rajamangala University of Technology Phra Nakhon Graduates: Focusing on Bachelor of Technology" is done in order to meet 2 objectives; following Bachelor of Technology graduates after graduation and studying satisfaction of work market to those Bachelor of Technology graduates. Sampling group composes of Bachelor of Technology graduates who graduated from Rajamangala University of Technology Phra Nakhon in 2006 and workplace that hires Bachelor of Technology graduates. Using survey research method, questionnaires are distributed among those groups. Data were collected and analyzed using statistic program to find frequency, percentage, standard deviation, and mean.

The results were as follows :

1. 85 percent of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon Graduates consists of graduate were hired within 6 months. And, those graduates are satisfied with their work. And, most of them plan to study in Master Degree to fill inadequate knowledge and to make their work progress. In addition, these graduates use knowledge from their curriculum for their work in medium level.
2. Workplaces ranging from small office to big cooperation in private sector; partnership, company limited and public company limited, are satisfied to Bachelor of Technology graduates who graduated from Rajamangala University of Technology Phra Nakhon in 4 aspects: working capacity, working skills, personality and morality, in high level.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ) มทร.พระนคร ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณ เงินผลประโยชน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์จุกา พิรพัชระ ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรง สิริ วิชิรานนท์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย และบุคลากรของสถาบันทุกท่าน

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิมลพรรณ อาภาเวท คณบดีคณะเทคโนโลยี สือสารมวลชน อาจารย์ดวงดา พิริยานนท์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะเทคโนโลยี สือสารมวลชน อาจารย์พงศ์กฤษฏี พลเลิศ หัวหน้าสาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และ วิทยุกระจายเสียง ไร่ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ อัญชุลี วงษ์บุญงาม หัวหน้าสาขาเทคโนโลยีการโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัย อาจารย์วนนท์ อรุจันท์ชัยรัตน์ในการประมวลผลการวิจัย อาจารย์สุดา เทียบจัตุรัส มารดาของผู้วิจัยเองในการ จัดทำรูปเล่ม และเจ้าหน้าที่ กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทุก ท่าน สำหรับข้อมูลเบื้องต้น

ขอขอบคุณเทคโนโลยีบัณฑิต ที่จบการศึกษาในปี 2549 และฝ่ายบุคคลของสถาน ประกอบการ ทุกแห่งที่ให้ความร่วมมืออย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยหวังเป็นอย่าง ยิ่งว่า ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะได้นำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต ของทางมหาวิทยาลัย สุดท้ายนี้ขอขอบคุณผู้อยู่เบื้องหลังที่ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจให้งานวิจัยประสบผลสำเร็จ หากงานวิจัยฉบับนี้จะพึงมีประโยชน์ และคุณค่าทาง วิชาการ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณที่ได้กล่าวถึงทุกท่าน

ผู้วิจัย

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ข)
	กิตติกรรมประกาศ	(ค)
	สารบัญ	(ง)
	สารบัญตาราง	(ฉ)
บทที่ 1	บทนำ	1
	1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
	2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
	3 ขอบเขตของการวิจัย	9
	4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	1 บริการติดตามผล	10
	2 การตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	21
	3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	26
	1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
	2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
	3 การรวบรวมข้อมูล	27
	4 การวิเคราะห์ข้อมูล	28
	5 การแปลความ	28
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
	1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	30
	2 ความพึงพอใจในการทำงานของเทคโนโลยีบัณฑิต	42
	3 การศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิต	48
	4 ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปผลการทดลอง อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
1 สรุปผลการวิจัย	56
2 อภิปรายผลการวิจัย	57
3 ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	63
ภาคผนวก ก	64
ภาคผนวก ข	68
ประวัติผู้วิจัย	71

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาต่างๆ ของปีการศึกษา 2550	8
4.1	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามเพศ	30
4.2	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกสถานการณ์มีครอบครัว	30
4.3	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	31
4.4	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามประเภทของหลักสูตร	31
4.5	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามจังหวัดที่อยู่	32
4.6	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามสถานภาพการทำงาน	33
4.7	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามการทำงาน	33
4.8	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามจังหวัดทำงาน	34
4.9	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกประเภทของสถานประกอบการ	34
4.10	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิตที่ทำงานในสถานประกอบการขนาดต่างๆ	35
4.11	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต กับจำนวนครั้งที่เปลี่ยนงาน	36
4.12	การเปลี่ยนงานของบัณฑิต ในสาขาวิชาต่างๆ	36
4.13	การเปลี่ยนงานของบัณฑิต ในสาขาวิชาต่างๆ เป็นร้อยละ	37
4.14	ระยะเวลาในการได้งานแรกของเทคโนโลยีบัณฑิต	37
4.15	ระยะเวลาในการได้งานแรกของเทคโนโลยีบัณฑิต	38
4.16	เหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตว่างงาน และไม่ได้ศึกษาต่อ	38
4.17	เหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตว่างงาน และไม่ได้ศึกษาต่อ	39
4.18	ช่วงเวลาเทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงานวางแผนว่าจะสามารถกลับเข้าทำงานได้อีก	39
4.19	แผนการศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงาน	40
4.20	ช่วงเวลาเทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงานวางแผนว่าจะศึกษาต่อ	40
4.21	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ	41
4.22	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ	41
4.23	จำนวนและร้อยละ ที่ตั้งของสถานประกอบการ	41
4.24	จำนวนและร้อยละของประเภทของสถานประกอบการ	42
4.25	จำนวนและร้อยละของขนาดของสถานประกอบการ	42
4.26	ความพึงพอใจของบัณฑิตต่องานที่ทำในปัจจุบัน	43
4.27	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามการทำงาน	43
4.28	เหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตไม่พอใจในงานที่ทำปัจจุบัน	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.29	แผนที่จะเปลี่ยนงานของเทคโนโลยีบัณฑิต	44
4.30	แผนที่จะเปลี่ยนงานของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ	45
4.31	แผนที่จะเปลี่ยนงานของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ เป็นร้อยละ	45
4.32	ปัจจัยที่ทำให้เทคโนโลยีบัณฑิตได้งาน	46
4.33	การนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้ในงานปัจจุบัน	46
4.34	ความเห็นของเทคโนโลยีบัณฑิตในการเพิ่มหรือลดรายวิชาที่ศึกษาตามหลักสูตร	47
4.35	การทำงานเสริมของเทคโนโลยีบัณฑิต	47
4.36	จำนวนของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ ที่ทำงานเสริม	48
4.37	การทำงานเสริมของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ เป็นร้อยละ	48
4.38	การศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิต	49
4.39	การศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ	49
4.40	การศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ เป็นร้อยละ	49
4.41	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต กับระดับการศึกษาที่จะศึกษาต่อ	50
4.42	จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต ระดับการศึกษาที่จะศึกษาต่อ	50
4.43	เหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตศึกษาต่อหรือมีแผนที่ต้องการศึกษาต่อ	51
4.44	ปัจจัยที่ทำให้เทคโนโลยีบัณฑิตได้งาน	51
4.45	จำนวนและร้อยละของสถานประกอบการ จำแนกตามสาขาวิชาของเทคโนโลยีบัณฑิตที่จ้างงาน	52
4.46	ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต 4 ด้าน	52
4.47	ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน	53
4.48	ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน	54
4.49	ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ	54
4.50	ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านคุณธรรม	55

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสังคม ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ กระบวนการศึกษาจึงมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535: 4-5)

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Higher Education) เป็นการจัดการศึกษาระดับสูง เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของประเทศ โดยมีบทบาทในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงาน และภาคเศรษฐกิจต่างๆ ดังนั้นการอุดมศึกษาจึงมีภารกิจในการพัฒนาวิชาการ องค์กรความรู้ต่างๆ การสร้างผู้นำ และปัญญาชนเพื่อเป็นกำลังคนที่สำคัญของประเทศในอนาคต

การพัฒนาคุณภาพเพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างดีในตลาดแรงงานปัจจุบัน มีปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องหลายด้าน เช่นด้านตัวนักศึกษา หลักสูตร กระบวนการผลิต และสภาพแวดล้อมที่หล่อหลอม (เชษฐา โพธิ์ประดับ และคณะ, 2548: 24) โดยสถาบันที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เช่น การคัดเลือกนักศึกษา การปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมบุคลากรทางวิชาการ เป็นต้น ทบวงมหาวิทยาลัยในอดีตได้เคยทำการประเมินคุณภาพของบัณฑิต (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530) ผลจากการศึกษาพบว่าคุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของนายจ้างจากภาครัฐและเอกชนมีความแตกต่างกันในด้านความรู้ ความสามารถ บัณฑิตส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติงานตามสาขาวิชาที่ตนศึกษา สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้ดี มีความรับผิดชอบต่องานสูง มีความซื่อสัตย์ แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการสร้างคุณภาพของบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้มีพัฒนาการมาจากสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2518 โดยพระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

พ.ศ. 2518 ใช้ชื่อสถาบันว่า "วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2531 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามว่า "สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" โดยมีพระราชบัญญัติเปลี่ยนชื่อวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเป็นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2532

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เกิดจากการปรับเปลี่ยนพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เกิดเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง และ 1 ใน 9 แห่งคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งประกอบด้วย 5 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ และวิทยาเขตพระนครเหนือ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลด้านการปฏิรูปการศึกษา และนำพาประเทศสู่การแข่งขันกับนานาประเทศ รวมทั้งต้องการยกระดับความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน ให้มีการพัฒนาแบบยั่งยืนตามสภาพของพื้นที่ เพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจ พัฒนาระบบสาธารณสุขระยะยาว เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน โดยขยายฐานการให้บริการอุดมศึกษาแก่ประชาชนทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มากขึ้น มุ่งให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความคล่องตัว

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูงให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดำเนินการศึกษาค้นคว้า วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อความสามารถในการพึ่งตนเองและการแข่งขันในระดับนานาชาติ ให้บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการให้คำปรึกษา แนะนำ ดำเนินการวิจัย และการทดสอบมาตรฐาน ตลอดจนสำรวจและฝึกอบรมรวมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมอันเป็นจารีตประเพณี ทั้งศิลปวิจิตรศิลป์และศิลปประยุกต์ เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์รวมของชุมชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วยวิทยาเขตเดิม 5 แห่ง ที่มีพื้นที่ไม่ห่างไกลกันนัก ได้แก่ วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ , วิทยาเขตพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยยังคงยึดมั่นในสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยแบ่งการจัดการเรียนการสอน ออกเป็น 9 คณะ ได้แก่

1. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
2. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

3. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. คณะบริหารธุรกิจ

5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

6. คณะวิศวกรรมศาสตร์

7. คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

8. คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

9. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในข้างต้น มหาวิทยาลัยได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ที่จะ "เป็นผู้นำการจัดการศึกษาวิชาชีพพระดับสากล บนพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี" และได้กำหนดพันธกิจหลัก (Missions) ไว้ 4 ประการด้วยกัน คือ

1. จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นวิชาชีพบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพและมีความสามารถพร้อมเข้าสู่อาชีพ

2. สร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม บนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งการผลิตและการบริการที่สามารถถ่ายทอดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศ

3. ให้บริการงานวิชาการและการศึกษาที่มีแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการมีอาชีพอิสระและพัฒนาอาชีพสู่การแข่งขัน และ

4. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและรักษาสืบสานวัฒนธรรม

จากนั้นมหาวิทยาลัยได้ตั้งเป้าประสงค์ (Goals) 3 ข้อคือ

1. ให้เป็นแหล่งการศึกษาด้านวิชาชีพ และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการที่มีความเข้มแข็งด้านวิชาการตามมาตรฐานการศึกษาสากล เป็นที่พึ่งของสังคมทั้งในและต่างประเทศที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

2. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารจัดการในเชิงวิชาการและเชิงธุรกิจสัมพันธ์สู่ระดับนานาชาติ และผลิตบัณฑิตที่มีเอกลักษณ์ และมีศักยภาพในการสร้างงานอาชีพที่สามารถแข่งขันได้ และ

3. มุ่งเน้นพัฒนาทรัพยากรและองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินงานจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทางมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีประเด็นยุทธศาสตร์ ไว้ 3 ประการ

1. ศูนย์กลางการศึกษาและความรู้ (Hub) ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีความเข้มแข็ง

2. สร้างคนดี คนเก่ง มีทักษะในงานพัฒนาให้เป็นทุนมนุษย์ (Human Capital) ของประเทศ

3. ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการที่ได้มาตรฐานเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
และได้กำหนดกลวิธี/มาตรการ เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ทั้ง 9 ประการ ไว้อย่างละเอียด
ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนได้รับการพัฒนาความรู้ไปสู่
การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

1.1 พัฒนาหลักสูตรและระบบการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
เรียนการสอน อาทิ e-Learning, e-Library, e-Education, หลักสูตรนานาชาติและหลักสูตร
บัณฑิตศึกษา

1.2 จัดทำเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพที่ร่วมกับสถานประกอบการเพื่อเป็น
มาตรฐานคุณภาพด้านการเรียนการสอน

1.3 สร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนทุกระดับส่งเสริมการเรียนรู้ตลอด
ชีวิต

1.4 พัฒนาระบบการเทียบโอนประสบการณ์ของผู้เรียนจากการทำงาน การศึกษา
นอกระบบ/การศึกษาตามอัธยาศัย เข้าสู่การศึกษาในระบบมหาวิทยาลัย

1.5 พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการเรียนรู้จาก
ประสบการณ์จริง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาด้านอาชีวศึกษา

2.1 จัดทำความร่วมมือพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ

2.2 สร้างศูนย์แห่งความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพเฉพาะด้าน (Center of
Excellence) อาทิ เช่น

2.2.1 ศูนย์แพชชั่นสิ่งทอ

2.2.2 ศูนย์ผลิตและทดสอบมาตรฐาน

2.2.3 ศูนย์สร้างสรรค์ งานออกแบบ

2.2.4 ศูนย์พัฒนาครูอาชีวศึกษา

2.2.5 ศูนย์ฝึกอบรมและซ่อมเครื่องจักร

2.2.6 ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี (เฉพาะทาง)

2.2.7 ศูนย์นวัตกรรมระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการสร้างงาน อาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ กับประชาชน และเป็นสังคมผู้ประกอบการ

3.1 เสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับ

3.1.1 ชุมชนและท้องถิ่น (Local/Community Linkage)

3.1.2 ธุรกิจและอุตสาหกรรม (Industry Linkage)

3.1.3 ภูมิภาคและนานาชาติ (Regional/Global Linkage)

3.2 เสริมสร้างความรู้ใหม่และให้คำปรึกษาเชิงรุกเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในประเทศและต่างประเทศ

3.3 จัดทำความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับสถานประกอบการต่างๆ จัดตั้งหน่วยบ่มเพาะผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในมหาวิทยาลัย เช่น บริษัทผู้ประกอบการมืออาชีพ

3.4 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิตโดยการพัฒนาให้มีความรู้ และจริยธรรม เช่น มีการพัฒนาระบบห้องสมุดสมัยใหม่/ห้องสมุดแบบมีชีวิต (Living Library) อุทยานแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจะเสริมสร้างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็ง "สร้างคนสู่งาน เชี่ยวชาญเทคโนโลยี"

4.1 พัฒนบัณฑิตให้มีคุณภาพและมีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพและส่งเสริมกิจกรรมบัณฑิตในอุดมคติ

4.2 จัดทำโครงการสหกิจศึกษา/สหกิจศึกษานานาชาติ

4.3 ผลิตบัณฑิตให้ถึงพร้อมด้วยวิชาการ วิชาชีพ ความต้องการของผู้เข้าศึกษา และความต้องการของสังคมโดยเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกเสียสละเพื่อร่วมพัฒนาและรับใช้สังคม

4.4 ส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงมาตรฐานทางการศึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

4.5 สนับสนุน อนุรักษ์ เผยแพร่และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ของชาติและภูมิปัญญาไทยในทุกสาขา โดยมีการจัดกิจกรรมด้านศิลป วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง และหลากหลาย ทำให้ศิลปวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมหาวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มศักยภาพของอาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน

5.1 ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณวุฒิทางการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการให้สูงขึ้นอย่างมีมาตรฐาน

5.2 พัฒนาคุณภาพอาจารย์ให้เป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการและเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่นักศึกษา

5.3 พัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาองค์กรที่ยั่งยืน โดยดำเนินการพัฒนาศักยภาพของตนเองและตามความต้องการขององค์กรให้ความรู้ความคิดทันสมัย

5.4 รักษาทรัพยากรบุคคลให้อยู่กับมหาวิทยาลัยในระยะยาว ปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพและภักดีต่อองค์กร

5.5 พัฒนาศักยภาพของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถในการใช้ ICT เพื่อสนับสนุนการเรียน การสอน, การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบ ICT และการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5.6 ส่งเสริมภาระงานของอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกันระหว่างศาสตร์และสร้างเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนานักศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 6 จัดหาทรัพยากรทางการศึกษาให้เพียงพอภายใต้ระบบบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล

6.1 พัฒนาระบบการบริหารและระบบการปฏิบัติงานให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบงาน

6.2 จัดทำแผนการตลาดเชิงรุกและการพัฒนาระบบประชาสัมพันธ์สู่ภายนอก และรักษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

6.3 ส่งเสริมการใช้ Performance Assessment Rating Tool (PART) มาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อการประเมินระดับความสำเร็จของผลผลิตโครงการ การดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของมหาวิทยาลัย

6.4 พัฒนาระบบบริหารความรู้ ถ่ายทอดและการนำไปใช้ประโยชน์ (พัฒนางาน, พัฒนาคณะ และพัฒนาฐานความรู้)

6.5 ปรับปรุงกฎระเบียบและข้อบังคับในการบริหารด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ

6.6 พัฒนาระบบกายภาพของมหาวิทยาลัย โดยปรับปรุงด้านกายภาพเพื่อให้มีที่รองรับกิจกรรมของนักศึกษาและบุคลากรที่เหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานสากล

7.1 ส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการบริหารวิชาการ

7.2 พัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย

7.2.1 ศูนย์กลางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

7.2.2 ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์วิทยาเขต/คณะ

7.2.3 การเช่าวงจรรีโอสสารและอินเตอรเน็ต

7.3 ปรับปรุงระบบสารสนเทศเพื่อกำกับและติดตามประเมินผล

7.4 ส่งเสริมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT ให้ทั่วถึงและต่อเนื่อง

7.5 สร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีรูปแบบการใช้อิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นและส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์และ Courseware ที่หลากหลายและได้มาตรฐานในทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 8 เพิ่มขีดความสามารถด้านงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมบนพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

8.1 ส่งเสริมและเพิ่มโครงการวิจัยสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมโดยเน้นการแสวงหาแหล่งเงินทุนทั้งภายในและต่างประเทศ

8.2 ส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพและขีดความสามารถการทำวิจัยของบุคลากรและนักศึกษาพร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม

8.3 มุ่งเน้นการทำวิจัยสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมในสาขาที่ตอบสนองความต้องการและการเน้นสาขาที่จำเป็นเร่งด่วน

8.4 สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ และพัฒนานักวิจัยรุ่นเก่าให้เป็นมืออาชีพ

8.5 ปรับปรุงระบบการบริหารงานวิจัยเพื่อสนับสนุนและส่งเสริม งานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ยุทธศาสตร์ที่ 9 ให้บริการวิชาการเพื่อการแข่งขันและสร้างรายได้

9.1 ขยายการให้บริการวิชาการและวิชาชีพทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ให้บริการวิชาการ โดยเน้นการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงบูรณาการ

9.2 บริการวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการร่วมกับกระทรวงอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรมและชุมชน เช่น การบริการตรวจสอบมาตรฐานอุตสาหกรรม

9.3 ส่งเสริมอบรมวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแก่ผู้ด้อยโอกาส

9.4 ส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและ ขนาดย่อมเพื่อการแข่งขันและเพิ่มรายได้

9.5 จัดหารายได้จากฐานความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทรัพยากรที่มีอยู่ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลที่ให้มหาวิทยาลัยมีรายได้พึ่งตนเองได้

9.6 เน้นการบริการวิชาการเพื่อต่อยอด OTOP และ SMES และพัฒนาสถานประกอบการให้สามารถแข่งขันได้ใน ตลาดโลก เช่น การให้บริการตรวจสอบ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตเป็นหลักสูตรหนึ่งในหลาย ๆ หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจัดให้มีการเรียนการสอนอยู่ในคณะต่างๆ เพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่ทางมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ในเบื้องต้น โดยปกติจะเป็นหลักสูตรที่มีการเรียนการสอน 4 ปี แต่ก็มีบางคณะซึ่งมีหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ซึ่งปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีได้มีหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต เปิดสอนอยู่ในคณะต่างๆ ของทางมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น 10 หลักสูตร คือ

ตารางที่ 1.1 หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาต่างๆ ของปีการศึกษา 2550

คณะ	ชื่อหลักสูตร
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	เทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
	เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	ออกแบบบรรจุภัณฑ์
	ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	ออกแบบสิ่งทอ
	เทคโนโลยีเสื้อผ้า
	เทคโนโลยีเคมีสิ่งทอ
	ออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ
	ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

นับแต่มหาวิทยาลัยถูกจัดตั้งขึ้นในปี 2548 ในปี พ.ศ. 2549 จึงได้มีเทคโนโลยีบัณฑิตสำเร็จ การศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นรุ่นแรก จากการติดตามผลบัณฑิต ซึ่งได้เก็บข้อมูลในวันที่บัณฑิตมาขอรับพระราชทานปริญญาบัตรนั้น (กองพัฒนานักศึกษา, 2550, หน้า 4) พบว่าเทคโนโลยีบัณฑิตรุ่นแรกนั้นมี 6 สาขาวิชาคือ สาขาวิชาเทคโนโลยีการ โทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ สาขาวิชา ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ และ ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ส่วนเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า และ เทคโนโลยีเคมีและสิ่งทอ นั้นยังคงเป็นปริญาครุศาสตร์บัณฑิต สังกัดอยู่ในคณะเทคโนโลยีครุ ศาสตร์อุตสาหกรรม นอกจากนี้สถิติยังแสดงว่า (กองพัฒนานักศึกษา, 2550: 10) บัณฑิต ทั้งหมดที่จบการศึกษาในปี 2549 นั้น มีงานทำแล้วร้อยละ 83.8 ยังไม่มีงานทำร้อยละ 14.1 และ มีบัณฑิตที่เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นเพียงร้อยละ 4.2

เนื่องจากเทคโนโลยีบัณฑิตเป็นหลักสูตรที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเห็นความสำคัญที่จะติดตามเทคโนโลยีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วเป็นระยะๆ เพื่อสำรวจว่าเทคโนโลยีบัณฑิตเป็นรุ่นแรกๆ ที่มหาวิทยาลัยผลิตเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานที่คิดว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานหลักสูตรหรือไม่ และได้ประกอบอาชีพตรงกับความรู้ความสามารถที่สำเร็จการศึกษาหรือไม่ เพื่อที่จะได้นำมาเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร และการเรียนการสอนของทางมหาวิทยาลัยต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อติดตามความเป็นไปของเทคโนโลยีบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษาจากทางมหาวิทยาลัย

1.2 เพื่อศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อเทคโนโลยีบัณฑิตที่ทางมหาวิทยาลัยผลิต

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มีขอบเขตการศึกษาติดตามเทคโนโลยีบัณฑิต และคุณลักษณะของเทคโนโลยีบัณฑิตบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2549 ถึงภาวะการมีงานทำ ความพึงพอใจในงาน และต่อหลักสูตรที่ได้จบการศึกษา รวมถึงความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่จ้างเทคโนโลยีบัณฑิตทำงานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2549 เคยทำงานหรือทำงานอยู่ในปัจจุบันเท่านั้น

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 ทราบความเป็นไปของเทคโนโลยีบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษาจากทางมหาวิทยาลัย

4.2 ทราบความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิตที่ทางมหาวิทยาลัยผลิต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ) มทร. พระนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. บริการติดตามผล

การติดตามผล (วัฒนา พัชราวณิช, 2531: 165) เป็นบริการสุดท้ายของบริการแนะแนว เป็นการติดตามการตรวจสอบ (พยอม วงศ์สารศรี, 2526: 128) ว่าคุณบริการต่างๆที่จัดให้นักศึกษา ที่ได้ดำเนินการไปแล้วประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด นักศึกษาของทางสถาบันการศึกษาทั้งที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว และยังไม่จบการศึกษาประสบปัญหาอะไรบ้าง อีกทั้งติดตามนักศึกษาทั้งที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว และยังไม่จบการศึกษา ว่าประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาหรือไม่ สวงน สุทธิเลิศอรุณ (2530: 14) ให้ความเห็นว่า การติดตามผลเป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อศึกษาถึงความสำเร็จ ความล้มเหลว ทักษะคิด ข้อคิดเห็น ความต้องการ และปัญหาของผู้เรียนทั้งในปัจจุบัน และผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ที่ไปศึกษาต่อ หรือ ออกไปประกอบอาชีพ (ประสาร ทิพย์ธารา, ม.ป.ป.:169) เป็นการตรวจสอบดูว่าผู้สำเร็จการศึกษาประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพหรือไม่ สามารถปรับตัวเข้ากับการทำงาน และมีความก้าวหน้าเพียงใด

ดังนั้นการติดตามผลจึงเป็นบริการที่มีความสำคัญยิ่งในสถานศึกษา เพราะข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้เรียนในปัจจุบันก็จะได้รับประโยชน์ที่จะทราบถึงปัญหาที่จะต้องเผชิญในอนาคต ทำให้สามารถเตรียมตัวเข้าสู่โลกอาชีพได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความผูกพันระหว่างนักศึกษาที่ได้สำเร็จการศึกษาไปแล้วต่อสถานศึกษา อันจะก่อให้เกิดเป็นความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไปในอนาคต

1.1 ความหมายของการติดตามผล

การติดตามผลการทำงานของผู้นำสำเร็จการศึกษาเป็นกิจกรรมที่ควรกระทำในทุก ระดับการศึกษา เมื่อนักศึกษาได้เข้ามาหาความรู้ในระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา ออกไปประกอบอาชีพตามความรู้ที่ได้ศึกษามา ซึ่งเป็นมูลเหตุสำคัญที่ผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องศึกษาและติดตามผลความสำเร็จของ นักศึกษาที่จบหลักสูตรออกไป เพื่อประโยชน์ของนักศึกษาและสถาบัน ในการที่จะปรับปรุงและ พัฒนาการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพสูงสุด จากการศึกษาพบว่า การ ติดตามผลมีผู้ให้คำนิยาม หรือความหมายไว้ดังนี้

มนทา เกรียงทวีทรัพย์ (2538: 43) กล่าวว่า การติดตามผลหมายถึงกระบวนการจัด การศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ แนวทาง ตลอดจน ปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการดำเนินงาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบ โครงการในการปรับปรุงดำเนินงานตามโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาจารย์บุญทัน ศรีบุญเรือง แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ให้ ความหมายของการติดตามผล (บุญทัน ศรีบุญเรือง, 2540: 7) ว่าเป็นวิธีการที่สำคัญที่จะทำให้ ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพ และข้อบกพร่องของผู้นำสำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการติดตามจะ เป็นข้อมูลหรือแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อ ผู้บริหารและผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ สามารถใช้เป็นข้ออ้างอิงในการฝึกอบรม ส่งเสริมนักศึกษาใน ปัจจุบัน และยังเป็นหลักการในการจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้นำสำเร็จการศึกษา ความสนใจ และก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบัน ผลที่ได้รับจากการติดตามผลจะช่วยให้ สถาบันการศึกษามีความรู้อันต่างๆ ซึ่งจะทำให้เห็นข้อดี ข้อบกพร่อง และความจำเป็นที่จะต้อง ปรับปรุงเรื่องต่างๆ

สตูปส์ และวาลจิส (Stoops and Wahlgists อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป: 12) กล่าวถึงการศึกษาติดตามผลว่าเป็นวิธีสำคัญที่ทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและ ข้อบกพร่องของผู้นำสำเร็จการศึกษารอบรม ผลที่ได้จากการติดตามจะเป็นข้อมูล และแนวทางใน การพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการให้ดียิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ที่กำลัง ศึกษาอยู่ คือสามารถใช้เป็นข้ออ้างอิงในการฝึกอบรม นอกจากนี้การติดตามผลผู้ผ่านการอบรม ไปแล้วยังเป็นการแสดงถึงความห่วงใย สนใจ และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบันที่ มีต่อผู้สำเร็จการอบรม

โดยสรุป การติดตามผล หมายถึงการสอบถามเกี่ยวกับโปรแกรมการเรียน การสอน ของแต่ละสถาบัน และการติดตามผลการทำงานของ (ชมพูนุท จาริบุรณภาพ, 2547: 34) เป็น การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับการทำงานของผู้นำสำเร็จการศึกษา เพื่อประเมินว่าผู้นำสำเร็จการศึกษา ได้งานตรงกับที่ได้รับการอบรม และมีความก้าวหน้าในอาชีพเพียงใด ได้ใช้ความรู้ความสามารถ

ที่ได้รับจากสถาบันไม่น้อยเพียงใด เป็นการสร้างและรักษาระดับความพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้าง เป็นการกระตุ้นการทำงานของบุคลากรได้ดี และเป็นการช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาควรทำอย่างต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลมาชี้แนะ และให้ความรู้แก่นักศึกษาปัจจุบัน อันจะทำให้เกิดประโยชน์ในการเรียน และการฝึกงานกับสถานประกอบการ

นอกจากนี้ การติดตามผลเป็นวิธีหนึ่งซึ่งดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาซึ่งออกไปประกอบอาชีพ ประสบปัญหาและอุปสรรคอย่างไร อันจะทำให้ได้ผลสะท้อนกลับมายังสถานศึกษา ผู้ที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลดีและมีความสำเร็จจะต้องมีความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ สามารถนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานให้ได้ผลดี บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

1.2 จุดมุ่งหมายของการติดตามผล

จุดมุ่งหมายของการติดตามผล (Downing อ้างถึงใน ทองเวียน อมรัชกุล และคณะ, 2528: 265-266) โดยทั่วไปแล้ว คือการพัฒนาในด้านการปรับตัวของนักศึกษาที่ดีขึ้น ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ และความเจริญก้าวหน้า พัฒนาในด้านการศึกษาร่วมกับจุดมุ่งหมายเฉพาะของการติดตามผล ซึ่งจะประกอบกันแล้วจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายสูงสุดได้แก่

1.2.1 สนับสนุนความก้าวหน้า และสถานภาพของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชาเรียน รวมทั้งกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อจัดการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับความต้องการที่จำเป็น

1.2.2 ข้อมูลที่จะช่วยนักศึกษาในการวางแผนอนาคต และการตัดสินใจอย่างฉลาดเป็นสิ่งจำเป็น รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโอกาสต่าง ๆ ทางการศึกษา และความมุ่งหวังทางด้านอาชีพของนักศึกษาด้วย

1.2.3 เพื่อกำหนดขอบเขตความเหมาะสมในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการเลือกวิชาเรียน หรือในการเลือกกิจกรรมนอกห้องเรียน

1.2.4 เพื่อทราบว่าการทำงานพิเศษของนักศึกษามีผลต่อนักศึกษาอย่างไรบ้าง

1.2.5 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนสภาพและความก้าวหน้าในงานต่าง ๆ ของนักศึกษาที่จบการศึกษาและมีงานทำ รวมถึงนักศึกษาที่ต้องออกจากสถานศึกษาก่อนที่จะจบการศึกษา โดยช่วยให้คำแนะนำในการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง แรงจูงใจให้มีความตั้งใจในการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น

1.2.6 เพื่อทราบว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วประสบความสำเร็จในอาชีพและสังคม หลังจากที่ได้รับการอบรม ฝึกฝนจากสถานศึกษาไปแล้วมาก

น้อยเพียงไร ข้อมูลเหล่านี้มีความจำเป็นในการประเมินหลักสูตรในอดีต และปัจจุบัน เพื่อการปรับปรุงในอนาคต ข้อมูลจากการติดตามผล (วัชร ทรัพย์มี , 2523: 92) จะทำให้ทราบว่าวิชาใดมีประโยชน์ในการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพ วิชาใดที่สมควรจะคงไว้ในหลักสูตร วิชาใดควรที่จะต้องปรับปรุงการสอน หรือเนื้อหา

1.2.7 เพื่อทราบข้อมูลที่เป็นจุดอ่อนในด้านต่างๆ ของหลักสูตรการเรียน

1.2.8 เพื่อวิจัยปัญหาต่างๆ และสรุปผลการเปลี่ยนแปลงต่างๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะในการจัดบริการต่างๆ ภายในสถานศึกษา ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมีปัญหายู่มากมาย การวิจัยปัญหาจึงควรเป็นปัญหาที่มีอิทธิพลก่อให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

โดยสรุป จุดมุ่งหมายของการติดตามผลมีไว้เพื่อ (วัฒนา พัทธราวิช, 2531: 165) 1. หาทางช่วยเหลือผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จจากการบริการที่ผ่านมา 2. จะได้รับปรับปรุงการบริการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 3. จะได้นำผลงานของการแนะแนวไปปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น 4. รวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป 5. ป้องกันปัญหาอันอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต 6. แนวทางในการพิจารณาหาสาเหตุของการล้มเหลวในการปฏิบัติตนและการปรับตัว 7. ให้นักศึกษาได้รับบริการต่อเนื่องกัน 8. จะได้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว เพื่อจะได้จัดบริการสนองต่อความต้องการของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ และ 9. ติดตามช่วยเหลือนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หรือแผนที่วางไว้

จะเห็นได้ว่าการติดตามผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสร้างให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดี มีความเชื่อมั่น และมีขวัญกำลังใจที่จะศึกษาให้สำเร็จ และประกอบอาชีพด้วยความเชื่อมั่นยิ่งขึ้น

1.3 วิธีการติดตามผล

การติดตามผลสามารถทำได้หลายวิธี ดังนั้นผู้ที่ทำการติดตามผลต้องเลือกใช้วิธีที่เหมาะสม หรืออาจใช้หลายวิธีร่วมกันก็ได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง และเชื่อถือได้ ซึ่งวิธีการติดตามผลที่นิยมใช้ (ผกา บุญเรือง, 2528: 160) ได้แก่

1.3.1 แบบสอบถาม การใช้แบบสอบถามเป็นวิธีการที่ง่าย สะดวก ประหยัด และรวดเร็ว และสามารถติดตามผลได้ทั้งผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน และผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว รวมถึงผู้ที่ต้องออกจากสถานศึกษาไปกลางคัน การใช้แบบสอบถามเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย (สฤดิย์ วงศ์สุวรรณ, 2531: 306) และเหมาะสำหรับติดตามผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

1.3.2 การสัมภาษณ์ โดยอาจเป็นการสอบถามโดยตรงจากผู้เรียน ผู้ปกครอง บิดา มารดา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องใกล้ชิด

1.3.3 การสังเกต มักจะใช้ศึกษาผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ ว่าหลังจากได้รับคำปรึกษาและบริการอื่นๆ แล้ว มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

1.3.4 ประชุมศิษย์เก่า โดยอาจตั้งสมาคมศิษย์เก่า หรือนัดประชุมพบปะ กับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เป็นครั้งคราว เช่น ในวันสถาปนาสถานศึกษา วันไหว้ครู หรือวันชุมนุมศิษย์เก่า

1.3.5 จัดตั้งคณะกรรมการผู้ปกครองและครู ซึ่งอาจได้รับความช่วยเหลือ และความร่วมมืออย่างกว้างขวาง

1.3.6 สื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ เป็นต้น

วิธีการในการติดตามผลแต่ละแบบที่กล่าวแล้วข้างต้นนั้น ต่างก็มีส่วนดี และข้อบกพร่อง ดังนั้นเมื่อผู้ศึกษาจะเลือกวิธีการใดมาใช้ในการติดตามผล ควรจะต้องขจัดข้อบกพร่องของวิธีนั้นๆ และต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยการติดตามผลโดยวิธีสัมภาษณ์ และแบบสอบถามนั้นได้รับความนิยมมากที่สุด (วัชร ทรัพย์มี, 2523: 93-94)

ข้อดีของการสัมภาษณ์เป็นการส่วนตัวกับนักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษา หรือผู้ปกครอง คือ เป็นวิธีการที่ผู้สัมภาษณ์สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ ดีกว่าวิธีอื่น อันจะทำให้ได้ความจริงและข้อมูลมากกว่าวิธีอื่น ผู้ถูกสัมภาษณ์มีโอกาสในการซักถามหากไม่เข้าใจคำถาม ผู้สัมภาษณ์สามารถอธิบายคำถามและวัตถุประสงค์ในการถามเพื่อสร้างความเข้าใจ ในขณะที่เดียวกันผู้สัมภาษณ์ยังอาจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อธิบายเพิ่มเติมในประเด็นที่สงสัย หากแต่ว่าการสัมภาษณ์ใช้เวลามาก เพราะต้องเดินทางไปสัมภาษณ์เป็นรายๆ ไป และผู้สัมภาษณ์ต้องเป็นผู้มีความชำนาญในการสัมภาษณ์ ตลอดจนต้องมีการทำข้อสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบระเบียบ ไม่เช่นนั้นจะได้ข้อมูลที่กระจัดกระจาย

การใช้แบบสอบถามเพื่อติดตามผล เป็นวิธีการที่ประหยัดเวลา เหมาะสำหรับติดตามผลนักศึกษาที่ออกจากสถาบันการศึกษาไปแล้ว แต่การรวบรวมที่อยู่ของนักศึกษาทำได้ยุ่งยาก และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมีจำนวนน้อย ทำให้การวิเคราะห์ผลขาดความน่าเชื่อถือ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้ได้แบบสอบถามคืนกลับมาให้มากที่สุด โดยสถานศึกษาจะต้องให้นักศึกษาแจ้งชื่อและที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ รวมถึงบุคคลที่จะติดต่อกับนักศึกษาได้ต่อสถานศึกษา ในกรณีที่นักศึกษาย้ายที่อยู่จะได้ติดต่อกับบุคคลนั้นให้ส่งเอกสารต่อไปยังนักศึกษา และขอให้นักศึกษาแจ้งแก่สถานศึกษาเมื่อมีการเปลี่ยนที่อยู่ หรืออาจให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้คอยรวบรวมแบบสอบถามของนักศึกษาในที่ปรึกษา ก็ได้

แบบสอบถามเพื่อติดตามผลนักศึกษาควรเป็นแบบสอบถามที่เข้าใจง่าย ตอบง่าย และควรชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดทำแบบสอบถามนี้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมากขึ้น นอกจากนี้ควรให้ความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับมายังสถานศึกษา โดยการสอดซองที่จำหน่ายถึงสถานศึกษา และติดดวงตราไปรษณีย์ให้เรียบร้อย

1.4 เทคนิคที่ใช้ในการติดตามผล

เพื่อให้การติดตามผลเกิดประสิทธิภาพสูงสุด (Hollis and Hollis อ้างถึงใน ทองเวียน อมรัชกุล และคณะ, 2528: 274-276) จึงต้องมีการใช้เทคนิคต่างๆ นั่นคือ

1.4.1 การเขียนติดต่อกับบุคคล (Written Contact with the Individual)

1.4.1.1 แบบถามความคิดเห็น (Opinionaire)

1.4.1.2 แบบสำรวจ (Survey)

1.4.1.3 จดหมาย (Letter)

1.4.2 การติดต่อเป็นการส่วนตัว (Personal Contact with the Individual)

1.4.2.1 การให้คำปรึกษา (Counseling)

1.4.2.2 การสัมภาษณ์ (Interview)

1.4.2.3 การสนทนาทางโทรศัพท์ (Telephone Conversation)

1.4.2.4 การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Meeting) การประชุมที่ได้รับการวางแผน และเตรียมพร้อม ทำให้มีโอกาสได้ผลเป็นที่น่าพอใจมาก อีกทั้งเป็นการช่วยเหลือเพิ่มเติมให้กับบุคคลได้อีกด้วย

1.4.2.5 การประชุมกลุ่มและอภิปรายแบบ Forum (Group Meeting and Forum Discussion) เทคนิคนี้ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม และทัศนคติที่ดี อาจได้รับการสนับสนุนให้เกิดขึ้น

1.4.2.6 การสังเกต (Observation) การสังเกตในขณะทำงาน หรือขณะเล่นอาจทำให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้มากในระดับประถมศึกษา

1.4.3 การติดต่อกับบุคคลที่เขารู้จัก (Contact with Others Who Know the Individual)

1.4.3.1 การประชุมบิดามารดาหรือผู้ปกครอง (Parent Conference)

1.4.3.2 การประชุมครู (Teacher Conference) การประชุมครูเป็นเทคนิคที่ดียิ่งในการติดตามผลการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม และได้รับข้อเสนอแนะจากเพื่อนร่วมงานในระดับวิชาชีพ

1.4.3.3 การประชุมนายจ้าง (Employer Conference) นายจ้างของผู้ที่เคยได้รับการบริการจากโปรแกรมแนะแนว อาจเป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ และความต้องการของบุคคลดังกล่าวได้

1.4.3.4 การเยี่ยมสถาบันการศึกษา (Visit to Educational Institutions) ผู้ให้คำปรึกษาอาจได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลากรของสถานบัน ในขณะที่ไปเยี่ยม

สถาบันการศึกษา สถาบันฝึกอบรม และจากที่เคยใช้โปรแกรมแนะนำในระดับท้องถิ่นนั้นมาก่อน

1.4.3.5 การตัดข่าวหนังสือพิมพ์ (Newspaper Clippings) ข่าวจากกิจกรรมต่างๆ ของบุคคล เช่นการเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย การรับบริการ การสมัครทุน เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการติดตามผล และช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาในด้านการทำงานต่อเนื่องกับบุคคลที่ต้องการบริการได้

1.5 บุคคลที่ควรติดตามผล

ในการดำเนินการติดตามผลนั้น ควรติดตามบุคคลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งจะให้ข้อมูลต่างๆ ได้ตามจุดมุ่งหมายของการติดตามผลที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น อันจะนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมในการเรียนการสอนต่อไปได้อย่างไม่มีปัญหา สำหรับบุคคลที่ควรจะได้รับ การติดตามมีดังต่อไปนี้

- 1.5.1 ผู้เรียนปัจจุบันที่ได้รับบริการแนะนำไปแล้ว
- 1.5.2 ผู้เรียนที่ต้องคอยให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ
- 1.5.3 ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วไปประกอบอาชีพต่างๆ
- 1.5.4 ผู้เรียนที่ต้องออกกลางคัน

ข้อมูลที่ได้จากบุคคลดังกล่าวจะมีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาไปในแง่มุมที่ต่างกัน แต่ในที่นี้จะมุ่งเน้นประเด็นติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว และไปประกอบอาชีพต่างๆ เนื่องจากในแต่ละปีการศึกษาจะมีผู้สำเร็จการศึกษ้ออกไปเป็นจำนวนมาก โดยผู้ที่สำเร็จการศึกษานี้เปรียบเสมือนกระจกเงาสະທ້ອນให้เห็นผลของหลักสูตร วิธีการสอน และงานแนะนำ (วีรวัดณ์ พูลทวี 2528 หน้า 106) ดังนั้นการติดตามผลจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยทำให้ทราบข้อมูลนั้นๆ เพื่อจะได้นำมาศึกษาวิจัย หาวิธีการปรับปรุงให้ดีขึ้น

1.6 ประโยชน์ของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

หลังจากสำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษบางคนก็ทำงานทำได้ บางคนก็ยังไม่ มีงานทำ ซึ่งการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปประกอบอาชีพ จะทำให้ได้รับประโยชน์หลายประการ (ประทุม แป้นสุวรรณ, 2523: 260-262)

- 1.6.1 หาหนทางให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถปรับตัวกับสังคมภายนอก เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ
- 1.6.2 เพื่อหาหนทางช่วยเหลือผู้สำเร็จการศึกษาที่กำลังประสบปัญหา
- 1.6.3 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ปัญหาของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านการปรับตัวต่อการประกอบอาชีพ ว่ามีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร และได้ผลเพียงไร

1.6.4 รวบรวมข้อมูล ประสบการณ์ที่ได้จากการดำรงชีวิตในสังคม

1.6.5 เพื่อรวบรวมลักษณะของงานที่ประกอบอาชีพ

ประโยชน์ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวนี้ จะมีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ประการหนึ่งนั้น คือ การวางแผนจัดเตรียม และสร้างคนที่มีคุณภาพออกสู่สังคม ซึ่งข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาจะเป็นเครื่องสำคัญในการเตรียม และสร้างคนได้ตามสภาพความต้องการที่เป็นจริงของสังคม

1.7 ข้อมูลที่ควรติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อมูลต่างๆ ที่จะติดตามจากผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์นั้น (ผกา บุญเรือง, 2530: 160) มีดังนี้คือ

1.7.1 อาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา

1.7.2 แนวโน้มของอาชีพในปัจจุบัน

1.7.3 ระยะเวลาการออกจากสถานศึกษากับการทำงาน

1.7.4 ความสำเร็จในการทำงาน

1.7.5 องค์ประกอบต่างๆ เช่น เพศ อายุ สถิติปัญญา สุขภาพ ผลการเรียนรู้ที่

เกี่ยวกับการปรับตัวในอาชีพ

1.7.6 รายได้ในการประกอบอาชีพ

1.7.7 สภาพของอาชีพที่เป็นอุปสรรคในความก้าวหน้า

1.7.8 ความสำเร็จในการเรียนชั้นสูง

1.7.9 วิธีการที่ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า มีประโยชน์ในการฝึกฝนในสถานศึกษา

1.7.10 วิธีการที่โรงเรียนน่าจะฝึกฝน

ทั้งนี้เครื่องมือที่นิยมใช้ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา คือ แบบสอบถาม เพราะเป็นเครื่องมือที่สะดวก ประหยัด และใช้รวบรวมข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง (ผกา บุญเรือง, 2530: 161)

1.8 วิธีการดำเนินงานในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

แนวทางในการดำเนินงานติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เกิดความเรียบร้อย และเป็นผลดี (วีรวัดน์ พูลทวี, 2528: 2528) มีดังนี้

1.8.1 สํารวจดูว่าผู้สำเร็จการศึกษา ออกไปทำงานที่ใดบ้าง

1.8.2 ศึกษาแนวโน้มของงานอาชีพในปัจจุบัน

1.8.3 เชิญผู้สำเร็จการศึกษามาสถานศึกษาเป็นครั้งคราว เพื่อการอภิปราย

1.8.4 สัมภาษณ์ศิษย์เก่าที่ต้องการติดตามผลโดยตรง หรือสัมภาษณ์จากบุคคลที่รู้จักศิษย์เก่า

1.8.5 ศึกษาผลการเรียนของผู้เรียนที่สัมพันธ์กับการจัดสายการเรียน การจัดชั้น หรือของกลุ่มผู้เรียน ตลอดจนการประกอบอาชีพของผู้เรียน

1.8.6 ออกแบบสอบถามให้กรอก

1.9 การติดตามผลโดยใช้แบบสอบถาม

การติดตามผลโดยใช้แบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพ (Janes Walters อ้างถึงใน วัชรินทร์พรมย์, 2523: 94-95) ควรดำเนินโครงการซึ่งมีลักษณะดังจะกล่าวอย่างละเอียดต่อไปกล่าวคือ

1.9.1 ลักษณะของโครงการ

โครงการที่ใช้แบบสอบถามในการติดตามผล ควรดำเนินการออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1.9.1.1 โครงการระยะแรก สำหรับติดตามผลผู้ที่จบการศึกษาในปีแรก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

แล้วเป็นบริการต่อเนื่อง
 1). ต้องการให้ความช่วยเหลือนักศึกษาที่ออกจากโรงเรียนไป
 2). เพื่อต้องการทราบจำนวนนักศึกษาที่ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ วางงาน หรืออื่นๆ

แบบสอบถามนี้ควรส่งทางไปรษณีย์ไปยังนักเรียน โดยสอดซองที่จำหน่ายถึงหน่วยแนะแนวโรงเรียน และติดดวงตราไปรษณีย์ไว้แล้ว เพื่อสะดวกแก่นักศึกษา เวลาส่งแบบสอบถามกลับ เมื่อหน่วยแนะแนวได้รับแบบสอบถามคืน จะนำมารวบรวมทำสถิติเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อตามสถาบันต่างๆ จำนวนผู้ที่ประกอบอาชีพ จำนวนผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และไม่ศึกษาต่อตลอดจนปัญหาต่างๆ ที่นักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือ เพื่อที่จะได้พิจารณาจัดการช่วยเหลือนักศึกษานั้นๆ ต่อไป

1.9.1.2 โครงการระยะหลัง สำหรับติดตามผลผู้ที่จบการศึกษาแล้ว 3 ถึง 4 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1). เพื่อพิจารณาว่านักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว และไปศึกษาต่อตามสถาบันต่างๆ นั้นมีความรู้พื้นฐานพอเพียงหรือไม่ และเป็นการประเมินผลบริการและแนะแนวการศึกษาต่อว่าได้ผลเพียงใด
 2). เพื่อพิจารณาว่านักศึกษาที่ออกจากสถานศึกษาไปประกอบอาชีพเลยนั้น มีพื้นความรู้ที่จะประกอบอาชีพได้ดีหรือไม่ และเป็นการประเมินผลบริการแนะแนวอาชีพว่าได้ผลดีเพียงใด

- 3). เพื่อประเมินผลบริการแนะแนวที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่
นักศึกษา
- 4). เพื่อพิจารณาสาเหตุของนักศึกษาที่ออกจากสถานศึกษา
กลางคันก่อนสำเร็จการศึกษา
- 5). เพื่อเป็นการพิจารณาหลักสูตรของโรงเรียน เป็นต้นว่า วิชา
ใดมีประโยชน์แก่นักเรียน สมควรจะคงไว้ในหลักสูตร

1.9.2 เนื้อหาในแบบสอบถาม

การติดตามผลในระยะนี้ ควรมีเนื้อหาในแบบสอบถาม ดังนี้คือ

- 1.9.2.1 ผู้ที่จบการศึกษา ไปศึกษาต่อที่สถาบันใด หรือประกอบอาชีพใด
- 1.9.2.2 ใครเป็นผู้ช่วยเหลือนักศึกษาในการเลือกสถานที่ศึกษาต่อ หรือ
ประกอบอาชีพ
- 1.9.2.3 สำหรับผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ หลังจากจบการศึกษาไปแล้ว ใช้
เวลานานเพียงใดกว่าจะหางานได้
- 1.9.2.4 สาเหตุที่นักศึกษาต้องออกจากสถานศึกษากลางคัน
- 1.9.2.5 วิชาต่างๆ ที่มีอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียนเป็นพื้นฐานพอเพียง
หรือไม่ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
- 1.9.2.6 นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อประกอบอาชีพ
เพียงใด
- 1.9.2.7 มีการเปลี่ยนแปลงการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพหรือไม่
เพราะเหตุใด
- 1.9.2.8 นักศึกษาได้รับประโยชน์จากบริการแนะแนวที่สถานศึกษาจัดขึ้น
เพียงใด
- 1.9.2.9 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบริการแนะแนว และกิจกรรมต่างๆ
ที่โรงเรียนจัดขึ้น

1.9.3 จดหมายแนะนำ

ในการส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกา ควรมีจดหมายชี้แจงวัตถุประสงค์ใน
การจัดทำแบบสอบถาม การติดตามผลเป็นงานที่จะต้องอาศัยการทำงานอย่างมีระบบ รัดกุม จึง
จะทำให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ซึ่งการติดตามผลที่ดีควรมีแผนงานในลักษณะ (ประสาร ทิพย์
ธารา, ม.ป.ป.: 169-170) ดังนี้

- 1.9.3.1 ควรเป็นแผนงานที่จะสนองความต้องการ ตามความจำเป็นของ
ทั้งฝ่ายผู้ออกจากสถานศึกษาไปแล้ว และฝ่ายสถานศึกษา

- 1.9.3.2 ควรเป็นแผนงานที่มีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ก่อนนักศึกษาจะจากสถานศึกษาไป
- 1.9.3.3 ควรเป็นแผนงานที่กระทำต่อเนื่องกันโดยไม่ขาดตอน
- 1.9.3.4 ควรเป็นแผนงานที่รวมถึงผู้ที่ออกจากสถานศึกษาไปแล้วทั้งหมด ทั้งผู้สำเร็จหลักสูตร และผู้ที่ไม่สำเร็จหลักสูตร
- 1.9.3.5 ควรเป็นแผนงานที่กระทำการติดตามศึกษานักศึกษาเก่า ที่ออกจากสถานศึกษาไปแล้วแต่ละรุ่นภายในระยะเวลา 5 ปี
- 1.9.3.6 ควรเป็นแผนงานที่มีกระบวนการในการดำเนินงาน ที่จะได้รับการตอบกลับไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนทั้งหมด
- 1.9.3.7 ควรมีการสัมภาษณ์สอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทน หรือติดตามการสำรวจกลุ่มตัวอย่างเพื่อที่จะได้รายละเอียดของข้อมูลที่กว้างขวางและละเอียดยิ่งขึ้น
- 1.9.3.8 ควรแบ่งภาระและความรับผิดชอบในการติดตามศึกษา โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำวิจัย (ติดตามผล) นักศึกษาของตน เมื่อมีนักศึกษาออกจากโรงเรียน
- 1.9.3.9 การวิเคราะห์ข้อมูลของฝ่ายแนะแนวควรกระทำโดยกว้างขวาง รวมถึงหน่วยงานต่างๆ ของสถานศึกษาด้วย อันจะทำให้เห็นระบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น
- 1.9.3.10 การสรุปผลที่แสดงความสัมพันธ์ของงานด้านต่างๆ ควรกระทำด้วยความระมัดระวัง และควรสรุปผลลงในระเบียบวาระ หรือแบบบันทึกสำหรับการติดตามเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ

1.10 องค์ประกอบที่สำคัญในการติดตามผล

ในการดำเนินงานติดตามผลที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงได้นั้น ผู้ทำการติดตามผลต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ (สงวน สุทธิเลิศอรุณ, 2530: 17) ดังต่อไปนี้

- 1.10.1 จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานติดตามผล ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบบริการติดตามผลโดยตรง
- 1.10.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลให้ชัดเจนว่า จะติดตามเพื่ออะไร เรื่องใด กลุ่มเป้าหมายในการติดตามผลคือใคร และจะดำเนินการอย่างไร
- 1.10.3 กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการติดตามผลว่า ควรจะเลือกใช้เครื่องมือชนิดใดจึงจะเหมาะสมที่สุด และบรรลุสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
- 1.10.4 ควรมีข้อมูลจากหลายแหล่ง และมีจำนวนมากพอสมควร เช่น ควรเก็บข้อมูลจากนักศึกษาปัจจุบัน ศิษย์เก่า ทั้งที่สำเร็จการศึกษา และนักศึกษาที่ออกกลางคัน และอาจ

ติดตามจากบุคลากรอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ผู้ปกครอง คณะครูอาจารย์ และ นายจ้าง เป็นต้น

1.10.5 ควรประสานงานหรือขอความร่วมมือจากหน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง อาจารย์และเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษา และนายจ้าง เป็นต้น

1.10.6 เสนอผล หรือสรุปผลที่ได้ไปยังบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะครูอาจารย์ คณะกรรมการแนะแนว ฝ่ายแนะแนว ผู้บริหาร บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และ นักศึกษา เป็นต้น

สรุปได้ว่าการจัดบริการติดตามผลในสถานศึกษาเป็นการมุ่งที่จะค้นคว้าศึกษาหา ข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางในการจัดดำเนินการเรียนการสอนให้เกิดผลสำเร็จ ซึ่ง ผลสำเร็จของสถานศึกษาพิสูจน์ได้จากการดำเนินงาน การเรียนการสอน เพื่อให้ได้ผลผลิต คือ ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพ

2. การตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

การตามผลผู้สำเร็จการศึกษา (Tracer Study) เป็นรูปแบบของงานวิจัยชนิดหนึ่งที่มี ประโยชน์ในการใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลโครงการการศึกษา สถาบันการศึกษา และการ วางแผนการศึกษา อีกทั้งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เข้าใจถึงความสามารถของตลาดแรงงานที่จะ รับผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาและระดับการศึกษาที่ต่างกัน นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่จะชี้ ว่าผู้สำเร็จการศึกษา (และผู้จ้างงาน) จะสามารถสนองตอบต่อความเปลี่ยนแปลงใน ตลาดแรงงานได้มากน้อยอย่างไร (วรภกรณ์ บวรศิริ, 2528: 142)

ในระบบการตามผลผู้สำเร็จการศึกษานั้น จะมีการปรับปรุงแผนการผลิต ผลผลิตของ ระบบการศึกษา (Outputs) ในปีต่างๆ จากข้อมูลข้อเท็จจริงที่เชื่อถือและปฏิบัติได้

ในการศึกษาระบบการตามผลควร ควรเข้าใจในเรื่องต่างๆ (วรภกรณ์ บวรศิริ, 2528: 142-144) ต่อไปนี้

2.1 วิธีการตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

ในการตามผลผู้สำเร็จการศึกษานั้น อาจกระทำได้ใน 2 ระยะ คือ

2.1.1 ระยะแรก คือ นักศึกษาที่ใกล้จะจบการศึกษา จะกรอกข้อมูลต่างๆ ที่จะไม่ เปลี่ยนแปลง ลงในแบบฟอร์ม เช่น เพศ วันเดือนปีเกิด อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษา เลขที่บ้าน หรือสถานที่ที่จะติดต่อ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับงานในอนาคต เป็นต้นในขณะเดียวกัน สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องควรบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนไว้ด้วย ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้จะ ส่งไปยังฝ่ายงานที่ทำหน้าที่ตามผู้สำเร็จการศึกษา

2.1.1 ระยะที่สอง สำนักงานที่ทำหน้าที่ในการตามผู้สำเร็จการศึกษาจะส่งแบบสอบถามไปยังผู้ที่กรอกข้อมูลไว้ในตอนแรก ซึ่งจะได้บ้านเลขที่ หรือสถานที่ติดต่อจากข้อมูลที่ได้กรอกไว้แล้ว และการเปลี่ยนแปลงที่ได้แจ้งไว้ ซึ่งแบบสอบถามในตอนที่สองนี้จะเกี่ยวกับการทำงาน หรือการเรียนต่อ และการปรับตัวเกี่ยวกับการทำงาน ข้อมูลดังกล่าวนี้จะถูกเก็บไว้ในที่เดียวกับข้อมูลที่ได้มาจากระยะแรก

2.2 ข้อมูลพื้นฐานในการตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

ในการตามผลผู้สำเร็จการศึกษานั้นอย่างน้อยจะสามารถตอบคำถามพื้นฐานได้ดังต่อไปนี้

2.2.1 จำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่สามารถหางานหรือไม่สามารถหางานได้ในระยะเวลาหนึ่งที่กำหนดไว้

2.2.2 งานที่ทำนั้นตรงกับหลักสูตรที่เรียนมาในระบบการศึกษา หรือการฝึกอบรมหรือไม่อย่างไร

2.2.3 ผลของการศึกษามีหลังทางเศรษฐกิจ และสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาคคนใดประสบความสำเร็จสูงกว่า หรือต่ำกว่าเกณฑ์ปกติในการหางานทำ

2.2.4 การปรับตัวของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านที่เกี่ยวกับความมั่งหวัง หรือความคาดหวังต่อสภาพความเป็นจริงในตลาดแรงงาน

2.2.5 จำนวนและประเภทของนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อมากกว่าทำงาน และ

2.2.6 การฝึกอบรมเพิ่มเติมได้มีส่วนช่วยในการทำงานหรือไม่อย่างไร

2.3 ประชากร ระยะเวลา และสถิติที่ใช้ในการตามผล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาโดยปกตอมักจะเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในช่วงที่จบระดับการศึกษาหนึ่งๆ และจะมีการตัดสินใจที่จะทำงานหรือศึกษาต่อ เช่น มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือปริญญาตรี เป็นต้น และการตามผู้สำเร็จการศึกษาที่กล่าว ถึงจะเป็นการตามผู้สำเร็จการศึกษากลุ่มเดียวตลอด

สำหรับระยะเวลาในการตามผลว่าควรจะยาวนานเท่าใดนั้น ยังเป็นเรื่องที่ถกเถียงกันอยู่ โดยไม่มีข้อสรุป แต่ควรจะมีระยะเวลาที่เหมาะสมพอ เพื่อว่าผู้สำเร็จการศึกษาจะสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ หรือเพื่อที่จะได้อยู่ในระบบการทำงานที่ค่อนข้างมั่นคงไประยะหนึ่ง ดังนั้นแทนที่จะตามผู้สำเร็จการศึกษาทุกรุ่น อาจจะติดตามผู้สำเร็จการศึกษาโดยการเว้นรุ่นก็ได้ ซึ่งจะทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยลง และมีช่วงระยะเวลาที่มากพอที่จะสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตลาดแรงงานด้วย

ในการใช้สถิติเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น โดยปกติมักจะใช้สถิติพื้นฐานทั่วไป เช่น ร้อยละ และ Cross Tabulation ในกรณีที่นักวิจัยต้องการวิเคราะห์ให้ลึกในเฉพาะเรื่องก็สามารถใช้สถิติขั้นสูงได้ แล้วแต่วัตถุประสงค์

สรุปได้ว่าการตามผลผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของงานวิจัย ได้เริ่มมีบทบาทสำคัญในการวางแผนนโยบายและแผนการศึกษา โดยการใช้ตรรกะนี้แสดงความสามารถของตลาดแรงงาน ที่จะรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่างๆ เป็นตัวชี้ที่สำคัญ ซึ่งสามารถให้ข้อเท็จจริงที่เชื่อถือ และปฏิบัติได้มากกว่าเทคนิควิธีการการคาดคะเนกำลังคน และการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาพบว่า มีงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการติดตามบัณฑิต ดังนี้

สุทนต์ ศรีไสย และจิตต์นิภา ศรีไสย แห่งคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2528) ทำการติดตามบัณฑิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2526 พบว่า บัณฑิตครุศาสตร์ได้งานทำร้อยละ 81.28 ศึกษาต่อร้อยละ 11.90 และยังไม่มีการทำงาน ร้อยละ 6.82 สาขาวิชาที่บัณฑิตว่างงาน ได้แก่ การศึกษาปฐมวัย การสอนวิชาเฉพาะ (ดนตรี) การสอนวิชาเฉพาะ (พลศึกษา) ประถมศึกษา และมัธยม-มनुษย์-สังคม โดยมีค่าร้อยละ 22.22, 16.67, 12.50, 6.90 และ 3.12 ตามลำดับ บัณฑิตทำงานตรงสาขาวิชาที่เรียนร้อยละ 64.23 ไม่ตรงร้อยละ 35.77 และสาขาวิชาที่บัณฑิตทำงานไม่ตรงมากที่สุดร้อยละ 71.43 ได้แก่ การสอนวิชาเฉพาะ (ศิลปศึกษา) รองลงมาได้แก่ สาขาการสอนวิชาเฉพาะ (พลศึกษา) มัธยม-วิทยาศาสตร์ ประถมศึกษา การสอนวิชาเฉพาะ (ธุรกิจศึกษา) มัธยม-มनुษย์-สังคม การสอนวิชาเฉพาะ (ดนตรี) การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาปฐมวัย ตามลำดับ

อนุรักษ์ นวพรไพศาล และคณะ (2535) ทำการวิจัยในหัวข้อ การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แผนกบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2533 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ พบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา 787 คน มีผู้กรอกแบบสอบถาม 454 คน ในจำนวนนี้เป็นบัณฑิตระดับปวช. 324 คน และในระดับปวส. 130 คน ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. มีงานทำแล้วร้อยละ 12.4 โดยทำงานในบริษัทเอกชนร้อยละ 82.1 ส่วนบัณฑิตในระดับปวส. มีงานทำแล้วร้อยละ 49.2 และทำงานในบริษัทเอกชนร้อยละ 85.7 ในระดับปวช. บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียน ในขณะที่บัณฑิตในระดับ ปวส. ส่วนใหญ่ทำงานตรงกับสาขาที่เรียน

สุทธิศักดิ์ นพวิญญูวงศ์ และคณะ (2540) พบว่า คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีผู้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตสัตวแพทย์ มข. รุ่น 6 เป็น บัณฑิตชาย ร้อยละ 75.51 บัณฑิตหญิงร้อยละ 24.49% บัณฑิตสัตวแพทย์ มข. รุ่นนี้ร้อยละ 93.88 ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตามหลักสูตรกำหนดไว้ 6 ปี มีบัณฑิตร้อยละ 4.08 และ 2.04 ใช้เวลาศึกษามากกว่ากำหนด คือ ใช้เวลา 7 และ 8 ปี ตามลำดับ

ลักษณะงานหรืออาชีพ ซึ่งบัณฑิตสัตวแพทย์ จะปฏิบัติงานด้านปศุสัตว์ หรือสัตวแพทย์ในด้านต่างๆ ถึงร้อยละ 93.88% ส่วนร้อยละ 6.12 ประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสัตวแพทย์และถูกเกณฑ์เป็นทหาร

บัณฑิตที่ประกอบอาชีพในสายงานด้านปศุสัตว์ หรือสัตวแพทย์ อยู่ในสายงานคลินิกรักษาสัตว์สูงสุดคือร้อยละ 34.69 รองมาอยู่ในงานราชการร้อยละ 30.62 ซึ่งจะอยู่ในหน่วยงานหลัก คือ กรมปศุสัตว์ และมีบัณฑิตร้อยละ 24.49 ที่ทำงานกับเอกชน

สำหรับงานรักษาสัตว์หรือคลินิกส่วนใหญ่จะอยู่ที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล คิดเป็นร้อยละ 70.59 ส่วนคลินิกรักษาสัตว์ในต่างจังหวัดจะเป็นคลินิกที่เปิดทำการตลอดวันและเป็นเจ้าของด้วย คิดเป็นร้อยละ 29.41 ระยะเวลาในการได้งานของบัณฑิตสัตวแพทย์ พบว่าร้อยละ 34.04 จะได้งานก่อนสำเร็จการศึกษา (เดือนมีนาคม 2541) และร้อยละ 31.91 ได้งาน หลังสำเร็จการศึกษา 3 เดือน โดยได้งานหลังสำเร็จการศึกษา 6 เดือน และ 9 เดือนคิดเป็นร้อยละ 29.79 และร้อยละ 4.26 ตามลำดับ

กองพัฒนานักศึกษา แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (2548) ได้สำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ที่สำเร็จการศึกษานิติศาสตร์ 2548 ในวันซ่อมรับปริญญาเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2549 พบว่ามีบัณฑิต ที่ทำงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 84.84 ยังไม่มีงานทำร้อยละ 13.42 และกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 1.74 โดยบัณฑิตที่มีงานทำแล้วมากที่สุด ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ ร้อยละ 52.73 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ร้อยละ 18.64 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ร้อยละ 9.19 คณะวิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ 2.49 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ร้อยละ 1.54 และคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

ทั้งนี้ประเภทของงานที่บัณฑิตทำอยู่ พบว่าเป็นพนักงาน/ลูกจ้างภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 75.86 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างภาครัฐ ร้อยละ 7.21 เป็นพนักงาน/ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 5.51 ข้าราชการ ร้อยละ 1.93 พนักงานองค์กรระหว่างประเทศ ร้อยละ 0.53 มีบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ โดยทำธุรกิจหรือมีกิจการของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 3.93 และทำธุรกิจหรือกิจการของครอบครัวร้อยละ 2.87 และอาชีพอื่นๆ อีกร้อยละ 2.17 นอกจากนี้ยังพบว่าบัณฑิตสามารถ

ทำงานโดยได้งานทันที คิดเป็นร้อยละ 27.59 ใช้เวลาไม่เกิน 3 เดือน ร้อยละ 54.14 ไม่เกิน 6
เดือน ร้อยละ 14.28 และมากกว่า 6 เดือนร้อยละ 3.99

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ) มทร.พระนคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในลักษณะของการศึกษาแบบสำรวจ (Survey Study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในปี 2549 ในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต ซึ่งมีทั้งหมด 5 สาขาวิชา โดยกำหนดสาระสำคัญไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

การวิจัยในครั้งนี้มีประชากรอยู่ 2 กลุ่มคือเทคโนโลยีบัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2549 และสถานประกอบการที่จ้างงานเทคโนโลยีบัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2549

1.1.1 เทคโนโลยีบัณฑิต คือบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปี 2549 ซึ่งประกอบไปด้วยบัณฑิตในสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ และออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสามารถติดต่อได้ จำนวนทั้งสิ้น 130 คน

1.1.2 ผู้ประกอบการที่ได้จ้างงานเทคโนโลยีบัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2549 ซึ่งดำเนินกิจการอยู่ทั่วประเทศทั้งหมด 82 แห่ง แต่เพื่อความสะดวกในการสำรวจจึงสนใจเฉพาะสถานประกอบการที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่ยังคงเปิดดำเนินการและสามารถติดต่อได้ทางไปรษณีย์ และโทรศัพท์ จำนวน 28 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 เทคโนโลยีบัณฑิต สำหรับในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับประชากรคือ 120 คน

1.2.2 ผู้ประกอบการ สำหรับในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับประชากรคือ 28 แห่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ชุด โดย

2.1 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต

แบบสอบถามในแต่ละชุดจะถูกแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ รายได้ สถานภาพ ตำแหน่ง การศึกษา อาชีพ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบตามความเป็นจริง

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจภาวะการไ้ทำงาน และความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบตามความเป็นจริง ส่วนการนำความรู้จากในหลักสูตรการเรียน มาใช้ในการทำงาน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยให้เลือกตอบ 5 ระดับคือ ไม่ได้ใช้เลย ใช้น้อยมาก ใช้พอสมควร ใช้มาก และใช้มากที่สุด

ตอนที่ 3 แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรหรือการเรียนการสอน แบบคำถามปลายเปิด

2.2 แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ

แบบสอบถามในแต่ละชุดจะแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ รายได้ สถานภาพ ตำแหน่ง การศึกษา อาชีพ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบตามความเป็นจริง

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยให้เลือกตอบ 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แนวทางในการปรับปรุงคุณภาพบัณฑิต แบบคำถามปลายเปิด

3. การรวบรวมข้อมูล

หลังจากสร้างและพัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพแล้ว ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากบัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2549 และผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต โดยการส่งแบบสอบถามสำหรับ

บัณฑิตไปทางไปรษณีย์ และ e-mail และติดตามผลทางโทรศัพท์ และ e-mail ส่วนแบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการถูกส่งไปทางไปรษณีย์ และโทรสาร จากนั้นติดตามผลโดยโทรศัพท์ อีกครั้งหนึ่ง โดยจะระยะเวลาที่ส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามอยู่ระหว่างเดือนมกราคม – เดือนมิถุนายน 2551 โดยได้ทำการเก็บข้อมูลจากเทคโนโลยีบัณฑิตได้ทั้งหมด 108 ชุด และผู้ประกอบการเก็บข้อมูลได้ 19 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำข้อมูลเมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.2 จัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส

4.3 นำข้อมูลไปคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science) Version 11.5

4.4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิดมาจัดลำดับความสำคัญนำเสนอเป็นความเรียง

5. การแปลความ

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และข้อคำถามที่ต้องการทราบในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไป

5.1.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ค่าร้อยละ (Percent) และค่าความถี่ (Frequency) เพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้บรรยายการนำความรู้ในหลักสูตรไปใช้ในการทำงาน และความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อบัณฑิตในด้านต่างๆ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแปลค่า ดังนี้ (รวิวรรณ ชินะตระกูล อ้างถึงใน ขวัญใจ นิชัน, 2551: 5)

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50 – 5.00	บัณฑิตนำความรู้ในการเรียนไปใช้ในการทำงานในระดับมากที่สุด ผู้ประกอบการมีความพอใจต่อบัณฑิตในข้อนี้ในระดับมากที่สุด

- 3.50 – 4.49 บัณฑิตนำความรู้ในการเรียนไปใช้ในการทำงานในระดับมาก
 ผู้ประกอบการมีความพอใจต่อบัณฑิตในข้อนี้ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 บัณฑิตนำความรู้ในการเรียนไปใช้ในการทำงานในระดับปานกลาง
 ผู้ประกอบการมีความพอใจต่อบัณฑิตในข้อนี้ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 บัณฑิตนำความรู้ในการเรียนไปใช้ในการทำงานในระดับน้อยมาก
 ผู้ประกอบการมีความพอใจต่อบัณฑิตในข้อนี้ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 บัณฑิตไม่ได้นำความรู้ในการเรียนไปใช้ในการทำงานเลย
 ผู้ประกอบการมีความพอใจต่อบัณฑิตในข้อนี้ในระดับน้อยที่สุด

5.2 การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรค
 ข้อเสนอแนะในการนำความรู้ไปใช้ ของผู้สำเร็จการศึกษา วิเคราะห์เนื้อหา โดยนำข้อมูลมาสรุป
 เนื้อหา นำเสนอในลักษณะความเรียง

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ)
มทร. พระนคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 เทคโนโลยีบัณฑิต

ข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจส่งแบบสอบถามออกไปทั้งหมด 130 ชุด และมีแบบสอบถามตอบกลับมา 108 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.08 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 22-29 ปี คิดค่าเฉลี่ยได้ 23.96 ปี โดยเป็นชาย 47 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 และหญิง 61 คนคิดเป็นร้อยละ 56.5 ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	47	43.50
หญิง	61	56.50
รวม	108	100

ตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 96.3 เป็นโสดยังไม่มีครอบครัว และจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 มีครอบครัวแล้ว

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกสถานะการมีครอบครัว

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	104	96.30
มีครอบครัว	4	3.70
รวม	108	100

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเทคโนโลยีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2549 ในสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 สาขาวิชาออกแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 และสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 ดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	25	23.10
ออกแบบบรรจุภัณฑ์	15	13.90
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	32	29.60
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	17	15.70
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	19	17.60
รวม	108	100

ตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า เทคโนโลยีบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาภาคปกติทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 มี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.60 เป็นนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง หรือเทียบโอน ที่เหลืออีก 103 คน คิดเป็นร้อยละ 95.40 เป็นนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามประเภทของหลักสูตร

หลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรีต่อเนื่อง/ เทียบโอน 2-3 ปี	5	4.60
ปริญญาตรี 4 ปี	103	95.40
รวม	108	100

เทคโนโลยีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2549 มีเกรดเฉลี่ยเมื่อจบการศึกษายู่ระหว่าง 2.14 – 3.81 โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.03

พบว่าเทคโนโลยีบัณฑิต อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ 50 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30 และ
จังหวัดอื่นๆ อีก 23 จังหวัด ดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามจังหวัดที่อยู่

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพฯ	50	46.30
นนทบุรี	12	11.10
ปทุมธานี	8	7.40
สมุทรสาคร	5	4.60
นครปฐม	5	4.60
สมุทรปราการ	4	3.70
ฉะเชิงเทรา	2	1.90
นครนายก	2	1.90
สุพรรณบุรี	2	1.90
กาญจนบุรี	2	1.90
ระยอง	2	1.90
ชลบุรี	2	1.90
สมุทรสงคราม	1	0.90
ราชบุรี	1	0.90
เพชรบุรี	1	0.90
ตราด	1	0.90
พัทลุง	1	0.90
นครสวรรค์	1	0.90
บุรีรัมย์	1	0.90
ประจวบคีรีขันธ์	1	0.90
อุดรธานี	1	0.90
สุราษฎร์ธานี	1	0.90
นครพนม	1	0.90
ปัตตานี	1	0.90
รวม	108	100

ตารางที่ 4.6 เทคโนโลยีบัณฑิต จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 80.60 ทำงาน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 ศึกษาต่อ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.60 ทำงานไปด้วย และเรียนไปด้วย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 ว่างาน และไม่ได้ศึกษาต่อ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามสถานภาพการทำงาน

การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ทำงาน	87	80.60
ศึกษาต่อ	7	6.50
ทำงานและเรียน	5	4.60
ว่างงานและไม่ได้ศึกษาต่อ	9	8.30
รวม	108	100

โดยสามารถจำแนกเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ ไว้ในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามการทำงาน

สาขาวิชา	การทำงาน				
	ทำงาน	ศึกษาต่อ	ทำงานและเรียน	ว่างงานและไม่ได้ศึกษาต่อ	รวม
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	19	3	2	1	25
ออกแบบบรรจุภัณฑ์	13	1	1	-	15
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	26	3	1	2	32
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	17	-	-	-	17
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	12	-	1	6	19
รวม	87	7	5	9	108

โดยเทคโนโลยีบัณฑิตทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 71.70 ที่เหลือทำงานกระจายอยู่ในจังหวัดต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามจังหวัดทำงาน

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพฯ	66	71.70
นนทบุรี	6	6.50
สมุทรปราการ	5	5.40
ปทุมธานี	4	4.30
นครปฐม	3	3.30
สุพรรณบุรี	2	2.20
สมุทรสาคร	1	1.10
ปราจีนบุรี	1	1.10
พัทลุง	1	1.10
ประจวบคีรีขันธ์	1	1.10
นครพนม	1	1.10
ปัตตานี	1	1.10
รวม	108	100

ตารางที่ 4.9 แสดงว่าเทคโนโลยีบัณฑิตจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 71.70 ทำงานในบริษัทเอกชนหรือห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทมหาชน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 ทำงานในหน่วยงานของรัฐ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 ทำงานกับรัฐวิสาหกิจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 ทำอาชีพอิสระ และอื่นๆ อีก 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกประเภทของสถานประกอบการ

การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ห้างหุ้นส่วน/บริษัท/บริษัทมหาชน	66	71.70
ราชการ/หน่วยงานของรัฐ	9	9.80
รัฐวิสาหกิจ	1	1.10
อาชีพอิสระ	8	8.70
อื่นๆ	8	8.70
รวม	92	100

โดยเทคโนโลยีบัณฑิตมีเงินเดือนหรือรายได้อยู่ระหว่าง 5,900 บาท – 30,000 บาท ทำงานอยู่ในสถานประกอบการตั้งแต่ขนาดเล็ก มีพนักงานระหว่าง 1-4 คน ไปจนถึงสถานประกอบการขนาดใหญ่มีพนักงานมากกว่า 1000 คน ขึ้นไป ดังแสดงอยู่ในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต ที่ทำงานในสถานประกอบการขนาดต่าง ๆ

จำนวนพนักงาน	จำนวนบัณฑิต	ร้อยละ
1-4 คน	15	16.50
5-9 คน	6	6.60
10-19 คน	18	19.80
20-49 คน	9	9.90
50-99 คน	6	6.60
100-199 คน	10	11.00
200-499 คน	9	9.90
500-999 คน	3	3.30
1000 คนขึ้นไป	15	16.50
รวม	91	100

ข้อมูลในตารางที่ 4.11 แสดงว่านับตั้งแต่จบการศึกษามา จนถึงวันที่ทำการสำรวจ เทคโนโลยีบัณฑิตจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 53.30 ยังคงทำงานเดิมนับตั้งแต่ได้งานครั้งแรก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 เปลี่ยนงาน 1 ครั้ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 เปลี่ยนงาน 2 ครั้ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 เปลี่ยนงาน 3 ครั้ง และจำนวน 1 คน เปลี่ยนงาน 1 ครั้ง

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต กับจำนวนครั้งที่เปลี่ยนงาน

จำนวนครั้งที่เปลี่ยนงาน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยเปลี่ยนงาน	49	53.30
1	27	29.30
2	9	9.80
3	6	6.50
4	1	1.10
รวม	92	100

โดยแยกตามสาขาวิชาที่เทคโนโลยีบัณฑิตจบการศึกษา อยู่ในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 การเปลี่ยนงานของบัณฑิต ในสาขาวิชาต่างๆ

จำนวนครั้งที่เปลี่ยนงาน	ไม่เปลี่ยน	1	2	3	4	รวม
สาขาวิชา						
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	10	6	3	1	1	21
ออกแบบบรรจุภัณฑ์	8	4	2	-	-	14
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	11	10	1	5	-	27
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	11	5	1	-	-	17
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	9	2	2	-	-	13
รวม	49	27	9	6	1	92

โดยคิดเป็นร้อยละได้ดังในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 การเปลี่ยนงานของบัณฑิต ในสาขาวิชาต่างๆ เป็นร้อยละ

สาขาวิชา	จำนวนครั้งที่	ไม่เปลี่ยน	1	2	3	4
	เปลี่ยนงาน					
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		47.62	28.57	14.29	4.76	4.76
ออกแบบบรรจุภัณฑ์		57.14	28.57	14.29	-	-
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์		40.74	37.37	3.70	18.52	-
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง		64.71	29.41	5.88	-	-
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ		69.23	15.38	15.38	-	-

มีเทคโนโลยีบัณฑิตจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 ได้งานตั้งแต่ก่อนจบการศึกษา จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 ได้งานภายใน 1 เดือน นับแต่บัณฑิตจบการศึกษา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 ได้งานในระหว่าง 1-2 เดือน หลังจากจบการศึกษา มีเพียง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 เท่านั้นที่ได้งานหลังจากจบการศึกษาไปแล้ว 1 ปี โดยข้อมูลจำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิตที่ได้งานในระยะเวลาต่างๆ หลังจากจบการศึกษาแสดงโดยละเอียดอยู่ในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ระยะเวลาในการได้งานแรกของเทคโนโลยีบัณฑิต

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
งานเดิมตั้งแต่ก่อนจบการศึกษา	6	6.60
ก่อนจบการศึกษา	15	16.50
ภายใน 1 เดือน	23	25.30
ระหว่าง 1-2 เดือน	16	17.60
ระหว่าง 3-6 เดือน	23	25.30
ระหว่าง 7-9 เดือน	4	4.40
ระหว่าง 10-12 เดือน	2	2.20
มากกว่า 1 ปี	2	2.20
รวม	91	100

โดยแยกออกตามสาขาวิชาได้ดังในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ระยะเวลาในการได้งานแรกของเทคโนโลยีบัณฑิต

ระยะเวลาได้งาน สาขาวิชา	งาน เต็ม จบ	ก่อน จบ	<1 ด.	1-2 ด.	3-6 ด.	7-9 ด.	10-12 ด.	> 1 ปี	รวม
ออกแบบ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	1	4	6	6	2	1	1	-	21
ออกแบบบรรจุภัณฑ์	-	6	3	1	4	-	-	-	14
เทคโนโลยีการโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์	1	1	8	6	7	2	-	1	26
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และ วิทยุกระจายเสียง	1	4	2	1	8	-	-	1	17
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	3	-	4	2	2	1	1	-	13
รวม	6	15	23	16	23	4	2	2	91

สำหรับเทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงาน และไม่ได้ศึกษาต่อนั้น สมัครงานและกำลังรอผล อีก
ส่วนอยู่ระหว่างเปลี่ยนงาน ตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 เหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตว่างงาน และไม่ได้ศึกษาต่อ

เหตุผล	จำนวน
สมัครงานและกำลังรอผล	3
อยู่ระหว่างเปลี่ยนงาน	3
กำลังรอผลการสมัครเรียน	-
ยังหางานถูกใจไม่ได้	-
ต้องการพักผ่อน	-
ไม่ต้องการทำงาน	-
ฐานะทางบ้านร่ำรวย	-
สุขภาพไม่ดี	-
ไม่มีใครจ้าง	-
สาเหตุอื่นๆ	-
รวม	6

โดยเหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตว่างงาน และไม่ได้ศึกษาต่อ สามารถจำแนกได้ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 เหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตว่างงาน และไม่ได้ศึกษาต่อ

สาขาวิชา	ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	ออกแบบบรรจุภัณฑ์	เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	รวม
เหตุผล						
สมัครงานและกำลังรอผล	-	-	1	-	2	3
อยู่ระหว่างเปลี่ยนงาน	1	-	1	-	2	3
กำลังรอผลการสมัครเรียน	-	-	-	-	-	-
ยังหางานถูกใจไม่ได้	-	-	-	-	-	-
ต้องการพักผ่อน	-	-	-	-	-	-
ไม่ต้องการทำงาน	-	-	-	-	-	-
ไม่ต้องการทำงาน	-	-	-	-	-	-
ฐานะทางบ้านร่ำรวย	-	-	-	-	-	-
สุขภาพไม่ดี	-	-	-	-	-	-
ไม่มีใครจ้าง	-	-	-	-	-	-
สาเหตุอื่นๆ	-	-	-	-	-	-
รวม	1	-	2	-	4	6

ตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีบัณฑิต ที่ว่างงานและไม่ได้ศึกษาต่อ วางแผนที่จะกลับเข้าทำงานได้ภายในระยะเวลา 1 เดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 ภายในระยะเวลา 3 เดือน และไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ตารางที่ 4.18 ช่วงเวลาที่เทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงานวางแผนว่าจะสามารถกลับเข้าทำงานได้อีก

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ภายใน 1 เดือน	3	37.50
ไม่เกิน 3 เดือน	2	25.00
ไม่เกิน 6 เดือน	2	25.00
1-2 ปี	1	12.50
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.19 แสดงแผนการเข้าศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงาน โดย 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ไม่มีแผนที่จะเรียนต่อ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 วางแผนว่าจะเรียนต่อ

ตารางที่ 4.19 แผนการศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงาน

แผนที่จะศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
มีแผน	3	37.50
ไม่มีแผน	5	62.50
รวม	8	100.00

โดยเทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงานและมีแผนที่จะศึกษาต่อ วางแผนที่จะเข้าศึกษาต่อในช่วง 1-2 ปี ต่อจากนี้ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ช่วงเวลาที่เทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงานวางแผนว่าจะศึกษาต่อ

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ภายใน 1 เดือน	-	-
ไม่เกิน 3 เดือน	-	-
ไม่เกิน 6 เดือน	-	-
ไม่เกิน 1 ปี	-	-
1-2 ปี	3	100
รวม	8	100.00

1.2 ผู้ประกอบการ

ข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจส่งแบบสอบถามออกไปทั้งหมด 28 ชุด ถึงผู้จัดการฝ่ายบุคคล หรือเจ้าของกิจการ หรือหัวหน้างาน ที่มีการจ้างงานเทคโนโลยีบัณฑิต ที่จบการศึกษาในปี 2549 ที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีแบบสอบถามตอบกลับมา 19 ชุด คิดเป็นร้อยละ 67.88 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชาย 7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 และหญิง 12 คนคิดเป็นร้อยละ 63.20 ดังแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	7	43.50
หญิง	12	63.20
รวม	19	100

อายุน้อยกว่า 25 ปี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 อายุอยู่ระหว่าง 25-35 ปี 8 คน คิดเป็นร้อยละ 42.10 อายุอยู่ระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40 และอายุอยู่ในช่วง 46-55 ปี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 ดังแสดงในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 25 ปี	1	5.30
25-35 ปี	8	42.10
36-45 ปี	9	47.40
46-55 ปี	1	5.30
รวม	19	100.00

ตารางที่ 4.23 พบว่า สถานประกอบการจำนวน 18 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 94.70 อยู่ในกรุงเทพฯ จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.30 อยู่ที่จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นเขตปริมณฑลของกรุงเทพฯ

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละ ที่ตั้งของสถานประกอบการ

ที่ตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพฯ	18	94.70
ปทุมธานี	1	5.30
รวม	19	100

ผลจากการวิจัย แสดงในตารางที่ 4.24 พบว่า สถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยห้างหุ้นส่วน/ บริษัท/ บริษัทมหาชน จำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 89.50 หน่วยงานราชการ/หน่วยงานของรัฐ 1 แห่ง รัฐวิสาหกิจ 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.30

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของประเภทของสถานประกอบการ

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด/ บริษัท/ บริษัทมหาชน	17	89.50
หน่วยงานราชการ/หน่วยงานของรัฐ	1	5.30
รัฐวิสาหกิจ	1	5.30
รวม	19	100.00

จากงานวิจัยพบว่า สถานประกอบการประกอบด้วย สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของขนาดของสถานประกอบการ

ขนาด	จำนวน	ร้อยละ
1-4 คน	1	5.30
5-9 คน	3	15.80
10-19 คน	2	10.50
20-49 คน	4	21.10
50-99 คน	2	10.50
100-199 คน	2	10.50
200-499 คน	1	5.30
500-999 คน	-	-
1000 คน ขึ้นไป	4	21.10
รวม	19	100.00

2. ความพึงพอใจในการทำงานของเทคโนโลยีบัณฑิต

การวิจัยพบว่าเทคโนโลยีบัณฑิตจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 75.80 มีความพึงพอใจในงานปัจจุบันที่ทำ ประกอบด้วยเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม 18 คน สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ จำนวน 13 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง จำนวน 10 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ จำนวน 18 คน และสาขาออกแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน 12 คน

ส่วนเทคโนโลยีบัณฑิตที่ไม่มีความพอใจในงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 ประกอบด้วยเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม 18

คน สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ จำนวน 13 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง จำนวน 10 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ จำนวน 18 คน และสาขาออกแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน 12 คน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.26 และตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.26 ความพึงพอใจของบัณฑิตต่องานที่ทำในปัจจุบัน

ความพึงพอใจต่องานปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
พอใจ	69	75.80
ไม่พอใจ	22	24.20
รวม	91	100

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต แยกตามการทำงาน

สาขาวิชา	การทำงาน			รวม
	พอใจ	ไม่พอใจ		
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	18	3		21
ออกแบบบรรจุภัณฑ์	12	2		14
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	18	8		26
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	10	7		17
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	11	2		13
รวม	69	22		91

โดยเหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตที่ไม่พอใจในงานที่ทำปัจจุบัน เนื่องจากค่าตอบแทนต่ำ จำนวน 14 คน เดินทางไกล 5 คน สวัสดิการน้อย 5 คน ไม่มีความก้าวหน้าในงาน 7 คน งานมีความมั่นคงต่ำ 6 คน ระบบงานไม่ดี 5 คน วุฒิการศึกษาไม่ตรงกับงาน 5 คน เพื่อนร่วมงานไม่ดี 1 คน และเหตุผลอื่นๆ อีก 3 คน ซึ่งแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 เหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตไม่พอใจในงานที่ทำปัจจุบัน

สาขาวิชา เหตุผล	ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม	ออกแบบ บรรจุภัณฑ์	เทคโนโลยี การโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์	เทคโนโลยี การโทรทัศน์ และวิทยุ กระจายเสียง	ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ สิ่งทอ	รวม
ค่าตอบแทนต่ำ	2	1	5	4	2	14
เดินทางไกล	-	1	3	1	-	5
สวัสดิการน้อย	-	-	2	1	2	5
ไม่ก้าวหน้า	1	-	1	4	1	7
ไกลผู้ปกครอง	-	-	-	-	-	0
ความมั่นคงต่ำ	1	-	2	2	1	6
ระบบงานไม่ดี	-	1	2	1	1	5
ไม่ตรงวุฒิ	-	-	3	1	1	5
เพื่อนร่วมงานไม่ดี	-	1	-	-	-	1
ขัดแย้งกับนายจ้าง	-	-	-	-	-	0
อื่นๆ	-	-	1	2	-	3
รวม	4	4	19	16	8	

(เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

โดยเทคโนโลยีบัณฑิตที่ทำงานอยู่ในขณะนี้ มีเทคโนโลยีบัณฑิต จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 มีแผนจะออกจากงานหรือเปลี่ยนงาน และ 51 คน คิดเป็นร้อยละ 56 ไม่มีแผนจะเปลี่ยนงาน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 แผนที่จะเปลี่ยนงานของเทคโนโลยีบัณฑิต

แผนเปลี่ยนงาน	จำนวน	ร้อยละ
มีแผน	40	44.00
ไม่มีแผน	51	56.00
รวม	91	100

ซึ่งสามารถจำแนกตามสาขาวิชาได้ ดังในตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 แผนที่จะเปลี่ยนงานของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ

สาขาวิชา	แผนเปลี่ยนงาน	มีแผน	ไม่มีแผน	รวม
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		7	14	21
ออกแบบบรรจุภัณฑ์		7	7	14
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์		12	14	26
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง		10	7	17
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ		4	9	13
รวม		40	51	91

ซึ่งคิดเป็นร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิตที่ทำงาน ในตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 แผนที่จะเปลี่ยนงานของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ เป็นร้อยละ

สาขาวิชา	แผนเปลี่ยนงาน	มีแผน	ไม่มีแผน	รวม
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		33.30	66.70	100
ออกแบบบรรจุภัณฑ์		50.00	50.00	100
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์		46.20	53.80	100
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง		58.80	41.20	100
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ		30.80	69.20	100

ตารางที่ 4.32 แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีบัณฑิต จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 37.40 คิดว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่เทคโนโลยีบัณฑิต ที่ทำให้ตนได้งาน คือทักษะในการปฏิบัติงาน รองลงมา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80 คิดว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ตนได้งาน คือบุคลิกภาพของตนเอง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 18.70 คิดว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ตนได้งาน คือความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40 คิดว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ตนได้งาน คือความคุ้นเคยกับคนในองค์กร ส่วน ผลการศึกษา ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ชื่อเสียงของรุ่นพี่ และความสามารถด้านภาษา มีบัณฑิตจำนวน 3, 2, 1, และ 1 คิดเป็นร้อยละ 3.30, 2.20, 1.10 และ 1.10 ตามลำดับที่คิดว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ตนได้งาน

ตารางที่ 4.32 ปัจจัยที่ทำให้เทคโนโลยีบัณฑิตทำงาน

สาขาวิชา เหตุผล	ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม	ออกแบบ บรรจุภัณฑ์	เทคโนโลยี การโฆษณา และ ประชาสัมพันธ์	เทคโนโลยีการ โทรทัศน์ และ วิทยุกระจายเสียง	ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ สิ่งทอ	รวม
ทักษะในการปฏิบัติงาน	8	5	8	8	5	34
บุคลิกภาพของตนเอง	2	2	6	6	2	18
ความสามารถในการใช้ คอมพิวเตอร์	6	4	3	1	3	17
คุ้นเคยกับคนในองค์กร	2	2	6	1	3	14
ผลการศึกษา	1	1	1	-	-	3
ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	1	-	-	1	-	2
ชื่อเสียงของรุ่นพี่	-	-	1	-	-	1
ความสามารถด้านภาษา	-	-	1	-	-	1
อื่นๆ	1	-	-	-	-	1
รวม	21	14	26	17	13	91

ผลการวิจัยยังพบว่าเทคโนโลยีบัณฑิตจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 นำความรู้จากหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษามาใช้ในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 นำความรู้จากหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษามาใช้ในการทำงานอยู่ในระดับน้อย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 นำความรู้จากหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษามาใช้ในการทำงานอยู่ในระดับมาก และจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 นำความรู้จากหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษามาใช้ในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด ดังแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 การนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้ในงานปัจจุบัน

สาขาวิชา ระดับการใช้ ความรู้กับงาน	ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม	ออกแบบ บรรจุภัณฑ์	เทคโนโลยี การโฆษณา และประชา สัมพันธ์	เทคโนโลยีการ โทรทัศน์และ วิทยุกระจาย เสียง	ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ สิ่งทอ	รวม
ใช้มากที่สุด	4	1	1	1	5	12
ใช้มาก	4	3	4	3	2	16
ใช้ในระดับปานกลาง	6	7	17	10	5	45
ใช้น้อยมาก	6	3	4	3	1	17
ไม่ได้ใช้เลย	0	0	0	0	0	0

โดยตารางที่ 4.34 แสดงความต้องการของเทคโนโลยีบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชา ถึงการเพิ่มรายวิชา และตัดลดรายวิชา เพื่อให้ตรงตามความต้องการของงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันดังนี้

ตารางที่ 4.34 ความเห็นของเทคโนโลยีบัณฑิตในการเพิ่มหรือลดรายวิชาที่ศึกษาตามหลักสูตร

สาขาวิชา	วิชาที่เพิ่ม	วิชาที่ลด
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	1.คอมพิวเตอร์เพื่อการออกแบบ 2.การตลาด 3.ถ่ายภาพ 4.สหกิจศึกษา	1. วิทยาศาสตร์ 2. ฟิสิกส์ 3. เคมี 4. ชีววิทยา
ออกแบบบรรจุภัณฑ์	1.คอมพิวเตอร์เพื่อการออกแบบ 2.หลักการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ 3.ถ่ายภาพ 4.ภาษาอังกฤษ	-
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์.	1.ภาษาอังกฤษ 2. คอมพิวเตอร์กราฟฟิก 3.จิตวิทยา 4.การเขียนข่าวประชาสัมพันธ์ 5.การผลิตงานโฆษณา 6.การทำงานของเอเยนซี	1. วิทยาศาสตร์ 2. ฟิสิกส์ 3. เคมี 4. ชีววิทยา 5.คณิตศาสตร์
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	1.คอมพิวเตอร์ 2.ภาษาอังกฤษ 3.กฎหมายสื่อมวลชน 4.Pre/Post Production	1. ฟิสิกส์ 2 เคมี 3. ชีววิทยา
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	1.การใช้คอมพิวเตอร์ทำแพทเทิน 2.	1 วิทยาศาสตร์ 2 ออกแบบบรรจุภัณฑ์

นอกจากเทคโนโลยีบัณฑิตจะแนะนำให้เพิ่ม หรือลดบางรายวิชาลงแล้ว ยังแนะนำให้เพิ่มความเข้มข้นในเนื้อหา มีการแยกสาขาวิชาให้ชัดเจน ปรับเนื้อหาให้ตรงกับสาขาวิชา และลดการเรียนวิชาที่ซ้ำซ้อน

ตารางที่ 4.35 พบว่าเทคโนโลยีบัณฑิต จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 ทำงานอื่นนอกจากงานประจำ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 73.60 ทำงานประจำอย่างเดียว

ตารางที่ 4.35 การทำงานเสริมของเทคโนโลยีบัณฑิต

ทำงานเสริม	จำนวน	ร้อยละ
ทำ	24	26.40
ไม่ทำ	67	73.60
รวม	91	100

ซึ่งสามารถจำแนกตามสาขาวิชาได้ ดังในตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 จำนวนของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ ที่ทำงานเสริม

สาขาวิชา	ทำงานเสริม	ทำ	ไม่ทำ	รวม
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		4	17	21
ออกแบบบรรจุภัณฑ์		6	8	14
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์		9	17	26
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง		4	13	17
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ		1	12	13
รวม		24	67	91

ซึ่งคิดเป็นร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิตที่ทำงานเสริม ในตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 การทำงานเสริมของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ เป็นร้อยละ

สาขาวิชา	การทำงานเสริม	ทำ	ไม่ทำ
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		19.00	81.00
ออกแบบบรรจุภัณฑ์		42.90	57.10
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์		34.60	65.40
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง		76.50	23.50
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ		7.70	92.30

3. การศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิต

การวิจัยพบว่า เทคโนโลยีบัณฑิตจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 71.30 มีแผนในการศึกษาต่อ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 ไม่ศึกษาต่อ ตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 การศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิต

ทำงานเสริม	จำนวน	ร้อยละ
มีแผน	67	71.30
ไม่มีแผน	27	28.70
รวม	94	100

โดยจำแนกตามสาขาวิชา ได้ในตารางที่ 4.39 และ 4.40

ตารางที่ 4.39 การศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ

สาขาวิชา	การศึกษาต่อ	มีแผน	ไม่มีแผน	รวม
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		18	6	24
ออกแบบบรรจุภัณฑ์		11	3	14
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์		17	9	26
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง		13	4	17
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ		8	5	13
รวม		67	27	94

โดยคิดเป็นร้อยละ ไว้ในตารางที่ 4.39

ตารางที่ 4.40 การศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ เป็นร้อยละ

สาขาวิชา	การศึกษาต่อ	มีแผน	ไม่มีแผน
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		75.00	25.00
ออกแบบบรรจุภัณฑ์		78.60	21.40
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์		65.40	34.60
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง		76.50	23.50
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ		61.50	38.50

โดยเทคโนโลยีบัณฑิต จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 84 กำลังศึกษาหรือมีแผนที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 กำลังศึกษาหรือมีแผนที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และประกาศนียบัตร และจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 กำลังศึกษาหรือมีแผนที่จะศึกษาต่อในระดับอื่นๆ ดังแสดงไว้ในตาราง 4.41

ตารางที่ 4.41 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต กับระดับการศึกษาที่จะศึกษาต่อ

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาโท	60	84.50
ปริญญาตรี	4	5.60
ประกาศนียบัตร	4	5.60
อื่นๆ	3	4.20
รวม	71	100

โดยบัณฑิตในสาขาวิชา ตารางที่ 4.42

ตารางที่ 4.42 จำนวนและร้อยละของเทคโนโลยีบัณฑิต ระดับการศึกษาที่จะศึกษาต่อ

สาขาวิชา	ระดับการศึกษา				รวม
	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตร	อื่นๆ	
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	15	2	1	-	18
ออกแบบบรรจุภัณฑ์	10	1	-	-	11
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	17	-	1	2	20
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	13	-	-	-	13
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	5	1	2	1	9
รวม	60	4	4	3	71

โดยเหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตที่ศึกษาต่อหรือมีแผนที่จะศึกษาต่อ คือเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน มากที่สุด รองลงมาเพื่อเติมเต็มความรู้ในส่วนที่ขาด เพื่อให้ตรงกับความต้องการของงานที่ทำ เหตุผลอื่นๆ วางแผนที่จะเปลี่ยนงาน เป็นความต้องการของผู้ปกครอง และได้รับทุน ตามลำดับ ตารางที่ 4.43

ตารางที่ 4.43 เหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตศึกษาต่อหรือมีแผนที่ต้องการศึกษาต่อ

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
ความก้าวหน้าในการทำงาน	35	32.40
เติมเต็มความรู้ในส่วนที่ขาด	28	25.90
เพื่อให้ตรงกับความต้องการของงานที่ทำ	8	7.40
เหตุผลอื่นๆ	6	5.60
มีแผนจะเปลี่ยนงาน	5	4.60
ความต้องการของผู้ปกครอง	2	1.90
ได้รับทุน	1	0.90

(เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

โดยแสดงแยกตามสาขาวิชา ในตารางที่ 4.44

ตารางที่ 4.44 ปัจจัยที่ทำให้เทคโนโลยีบัณฑิตได้งาน

สาขาวิชา เหตุผล	ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม	ออกแบบ บรรจุ ภัณฑ์	เทคโนโลยี การโฆษณา และประชา สัมพันธ์	เทคโนโลยีการ โทรทัศน์และ วิทยุกระจาย เสียง	ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ สิ่งทอ	รวม
ความก้าวหน้าในการ ทำงาน	10	5	9	7	4	35
เติมเต็มความรู้ในส่วนที่ ขาด	9	3	7	4	5	28
เพื่อให้ตรงกับความต้องการ ของงานที่ทำ	2	4	-	2	-	8
เหตุผลอื่นๆ	2	1	2	-	1	6
มีแผนจะเปลี่ยนงาน	1	1	2	1	-	5
ความต้องการของ ผู้ปกครอง	1	-	1	-	-	2
ได้รับทุน	1	-	-	-	-	1

(เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

ตารางที่ 4.45 แสดงผู้ประกอบการประกอบไปด้วยผู้ที่ได้จ้างงานเทคโนโลยีบัณฑิตในสาขา
ต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.45 จำนวนและร้อยละของสถานประกอบการ จำแนกตามสาขาวิชาของเทคโนโลยีบัณฑิตที่จ้างงาน

สาขาวิชา	การศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		6	31.60
ออกแบบบรรจุภัณฑ์		5	26.30
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์		3	15.80
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง		2	10.50
ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ		1	5.30

4. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต

ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.83 ซึ่งแยกออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม จากตารางที่ 4.46 พบว่าสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีบัณฑิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.62, 3.59, 3.99 และ 4.11 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.46 ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต 4 ด้าน

ด้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	อันดับ
1. ความรู้ความสามารถในการทำงาน	3.62	0.49	มาก	3
2. พฤติกรรมในการปฏิบัติงาน	3.59	0.65	มาก	4
3. บุคลิกภาพ	3.99	0.54	มาก	2
4. คุณธรรม	4.11	0.68	มาก	1
รวม	3.83		มาก	

เมื่อพิจารณาเป็นด้านๆ พบว่า

4.1 ด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน

การวิจัยพบว่าความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.62 ซึ่ง

แสดงไว้อย่างละเอียดใน ตารางที่ 4.47 โดยความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน ออกเป็น 7 ข้อ คือความรู้เชิงวิชาการทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ สามารถประยุกต์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา ความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ/คอมพิวเตอร์ ซึ่งสถานประกอบการมีความพึงพอใจความรู้เชิงวิชาการทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ สามารถประยุกต์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ/คอมพิวเตอร์ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53, 3.84, 3.84, 3.84, และ 4.11 ตามลำดับ ส่วนความพึงพอใจต่อความสามารถตัดสินใจแก้ปัญหา และความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.37 และ 2.79

ตารางที่ 4.47 ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน

ความรู้ความสามารถในการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	อันดับ
1. ความรู้เชิงวิชาการทั่วไป	3.53	0.51	มาก	3
2. ความรู้เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ	3.84	0.69	มาก	2
3. สามารถประยุกต์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ	3.84	0.60	มาก	2
4. มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ	3.84	0.69	มาก	2
5. สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา	3.37	0.68	ปานกลาง	4
6. ความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร	2.79	0.98	ปานกลาง	5
7. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ/ คอมพิวเตอร์	4.11	0.74	มาก	1
รวม	3.62	0.49	มาก	

4.2 ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน

การวิจัยพบว่าความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.59 โดยตารางที่ 4.48 พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจ ต่อมีความรับผิดชอบในการทำงาน และใฝ่รู้และแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และ 3.63 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจต่อความสามารถในการเป็นผู้นำ สามารถใช้ระเบียบ กฎเกณฑ์ในการบริหาร และ

มีการวางแผนงานที่เป็นระบบ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.63, 3.47 และ 3.42 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.48 ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมในการปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	อันดับ
1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน	4.11	0.81	มาก	1
2. มีการวางแผนงานที่เป็นระบบ	3.32	0.58	ปานกลาง	5
3. สามารถใช้ระเบียบ กฎเกณฑ์ในการบริหาร	3.42	0.77	ปานกลาง	4
4. มีความสามารถในการเป็นผู้นำ	3.47	0.90	ปานกลาง	3
5. ใฝ่รู้และแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	3.63	0.90	มาก	2
รวม	3.59	0.65	มาก	

4.3 ด้านบุคลิกภาพ

ตารางที่ 4.49 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.99 สถานประกอบการมีความพึงพอใจ ต่อมีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส ยอมรับความผิดพลาด และร่วมกันแก้ไขปัญหา รู้จักยกย่องผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก และแต่งกายเหมาะสม ถูกกาลเทศะ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37, 4.11, 3.89, 3.89 และ 3.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.49 ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	อันดับ
1. อารมณ์ร่าเริงแจ่มใส	4.37	0.60	มาก	1
2. รู้จักยกย่องผู้อื่น	3.89	0.66	มาก	3
3. ยอมรับความผิดพลาด และร่วมกันแก้ไขปัญหา	4.11	0.66	มาก	2
4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก	3.89	0.74	มาก	3
5. แต่งกายเหมาะสม ถูกกาลเทศะ	3.68	0.82	มาก	4
รวม	3.99	0.54	มาก	

4.4 ด้านคุณธรรม

ตารางที่ 4.50 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 4.11 สถานประกอบการมีความพึงพอใจ ต่อการมีความซื่อสัตย์สุจริต การมีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน และช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักพึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น การมีความยับยั้งชั่งใจ ไม่ประพฤติผิดศีลธรรม ตรงต่อเวลา และการเห็นคุณค่าของเวลา ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37, 4.21, 3.16, 4.00 และ 3.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.50 ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ด้านคุณธรรม

คุณธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	อันดับ
1. มีความยับยั้งชั่งใจ ไม่ประพฤติผิดศีลธรรม	4.00	0.67	มาก	4
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.37	0.68	มาก	1
3. ตรงต่อเวลา และเห็นคุณค่าของเวลา	3.79	0.85	มาก	5
4. มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน และช่วยเหลือผู้อื่น	4.21	0.92	มาก	2
5. รู้จักพึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น	4.16	0.76	มาก	3
รวม	4.11	0.68	มาก	

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1.1 ข้อมูลทั่วไป

1.1.1 เทคโนโลยีบัณฑิต

เทคโนโลยีบัณฑิต อายุระหว่าง 22-29 ปี เป็นชาย 47 คน หญิง 61 คน ประกอบไปด้วยเทคโนโลยีบัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2549 จากสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาออกแบบบรรจุภัณฑ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง และสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ซึ่งร้อยละ 95.40 ศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

เทคโนโลยีบัณฑิต ร้อยละ 90.00 มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ ปริมณฑล และจังหวัดที่อยู่ในภาคกลาง ร้อยละ 80.60 ทำงาน ร้อยละ 6.50 ศึกษาต่อ ร้อยละ 4.60 ทำงานไปด้วยและเรียนไปด้วย และร้อยละ 8.30 วางงานและไม่ได้ศึกษาต่อ

จากการวิจัยพบว่า เกือบจะร้อยละ 95.00 ของเทคโนโลยีบัณฑิตทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีเพียงส่วนน้อยที่ทำงานในต่างจังหวัด โดยทำงานในบริษัท/ ห้างหุ้นส่วนจำกัด และ องค์การมหาชน ร้อยละ 71.70 โดยกระจายอยู่ในสถานประกอบการตั้งแต่ขนาดเล็กมีพนักงาน 1-4 คน ไปจนถึงสถานประกอบการขนาดใหญ่มีพนักงาน 1000 คน ขึ้นไป

เทคโนโลยีร้อยละ 53.30 ทำงานเต็ม ที่ได้ตั้งแต่จบการศึกษามา โดยระยะเวลาที่บัณฑิตได้งานส่วนใหญ่อยู่ภายใน 6 เดือนแรก หลังจากจบการศึกษา

ส่วนเทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงานและไม่ได้ศึกษาต่อ นั้นอยู่ในระหว่างสมัครงานและกำลังรอผล หรืออยู่ระหว่างเปลี่ยนงาน และระยะเวลาที่จะกลับเข้ามาทำงานอีก อยู่ระหว่าง 1 - 6 เดือน และร้อยละ 62.50 ของเทคโนโลยีบัณฑิตที่ว่างงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ไม่มีแผนที่จะเรียนต่อ ส่วนผู้ที่วางแผนจะศึกษาต่อ คาดว่าจะศึกษาต่อในอีก 1-2 ปี ข้างหน้า

1.1.2 ผู้ประกอบการ

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเจ้าของกิจการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หรือหัวหน้างาน ของเทคโนโลยีบัณฑิต ร้อยละ 89.50 มีอายุอยู่ระหว่าง 25-45 ปี เป็นชายร้อยละ

43.50 เป็นหญิงร้อยละ 63.20 สถานประกอบการร้อยละ 94.70 ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ และร้อยละ 89.50 เป็นห้างหุ้นส่วน/ บริษัท/ บริษัทมหาชน มีขนาดตั้งแต่เล็กมากมีพนักงาน 1-4 คน ไปจนกระทั่งถึงขนาดใหญ่ มีพนักงานมากกว่า 1000 คน

1.2 ความพึงพอใจในการทำงานของเทคโนโลยีบัณฑิต

พบว่าเทคโนโลยีบัณฑิต ร้อยละ 75.80 พอใจในงานปัจจุบันที่ทำอยู่ ส่วนเหตุผลที่เทคโนโลยีบัณฑิตไม่พอใจในงานที่ทำ คือค่าตอบแทนต่ำ ไม่มีความก้าวหน้าในงาน ความมั่นคงต่ำ เดินทางไกล สวัสดิการน้อย ระบบงานไม่ดี ไม่ตรงวุฒิ และอื่นๆ ร้อยละ 56 ยังไม่มีแผนที่จะเปลี่ยนงาน

ส่วนปัจจัยที่เทคโนโลยีบัณฑิตคิดว่าทำให้ได้งาน คือ ทักษะในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพของตนเอง ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และ คู่แข่งกับคนในองค์กร

เทคโนโลยีบัณฑิตส่วนใหญ่คิดว่าสามารถนำความรู้จากหลักสูตรที่เรียน ไปใช้ในการทำงานในระดับปานกลาง และมีความเห็นว่าควรจะมีการเพิ่มและลดรายวิชา เพื่อให้เหมาะสมกับงานที่ทำในตลาดงาน

และเทคโนโลยีบัณฑิตร้อยละ 73.60 ไม่ทำงานเสริม

1.3 การศึกษาต่อของเทคโนโลยีบัณฑิต

การวิจัยพบว่า เทคโนโลยีบัณฑิตร้อยละ 71.30 มีแผนในการศึกษาต่อ และร้อยละ 84.50 มีแผนที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน เติบโตความรู้ในส่วนที่ขาด และให้ตรงกับความต้องการของงานที่ทำ

1.4 ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต

ผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการ มีความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.83 และมีความถึงพอใจในด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม ในระดับมาก

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่าเทคโนโลยีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ร้อยละ 85.20 มีงานทำ และมีเงินเดือนโดยเฉลี่ย 12,697.50 บาท และร้อยละ 75.80 พอใจในงานที่ทำอยู่ปัจจุบัน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สอดคล้องกับการสำรวจที่จัดทำโดยกองพัฒนานักศึกษา

แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปี 2549 ที่ได้สำรวจภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2549 ในวันซ้อมรับปริญญาเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2549 พบว่ามีบัณฑิต ที่ทำงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 84.84 และร้อยละ 59 มีเงินเดือนระหว่าง 7,941-12,000 บาท และ ร้อยละ 64.2 พอใจในงานที่ทำ ส่วนเทคโนโลยีบัณฑิตไม่พอใจในงานที่ทำ มีเหตุผลหลักใหญ่สอดคล้องกับการสำรวจของกองพัฒนานักศึกษา คือค่าตอบแทนต่ำ

ผลการวิจัยยังแสดงอีกว่าเทคโนโลยีบัณฑิต ร้อยละ 71.40 เป็นพนักงานของภาคเอกชน รองลงมาเป็นหน่วยงานของภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานสำรวจที่จัดทำโดยกองพัฒนานักศึกษา แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปี 2549 ที่ได้สำรวจภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2549 ในวันซ้อมรับปริญญาเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2549 พบว่าเป็นพนักงาน/ลูกจ้างภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 75.86 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างภาครัฐ ร้อยละ 7.21 เป็นพนักงาน/ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 5.51

นอกจากนี้ยังพบว่าเทคโนโลยีบัณฑิตร้อยละ 48.50 ได้งานทำภายในระยะเวลา 1 เดือน หลังจากจบการศึกษา ในขณะที่การสำรวจโดยกองพัฒนานักศึกษาในปี 2549 พบว่าบัณฑิตสามารถทำงานโดยได้งานทันที คิดเป็นร้อยละ 27.59 ใช้เวลาไม่เกิน 3 เดือน ร้อยละ 54.14 ไม่เกิน 6 เดือน ร้อยละ 14.28 และมากกว่า 6 เดือนร้อยละ 3.99 แสดงว่าเทคโนโลยีบัณฑิตเป็นที่ต้องการของตลาดงานจึงสามารถได้งานในช่วงระยะเวลาที่สั้นกว่า ระยะเวลาได้งานของบัณฑิตโดยรวม

โดยเทคโนโลยีบัณฑิตส่วนใหญ่ สามารถนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้ได้ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการสำรวจโดยกองพัฒนานักศึกษา ว่าร้อยละ 40.2 สามารถนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้ได้ในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ยังพบว่าเทคโนโลยีบัณฑิตส่วนใหญ่ มีแผนในการศึกษาต่อ และสนใจที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โดยเหตุผลใหญ่ที่ศึกษาต่อคือเพื่อความก้าวหน้าในการทำงานทำนองเดียวกับผลการสำรวจของกองพัฒนานักศึกษาในปี 2549

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในลักษณะนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตรของทางมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า

- 3.1 ควรทำวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างนี้อีก แต่ทั้งช่วงเวลาอีก 3 ปี และ 5 ปี เพื่อดูพัฒนาการการทำงานและเทคโนโลยีบัณฑิต
- 3.2 ควรทำการวิจัยแบบนี้กับเทคโนโลยีบัณฑิตที่จบการศึกษาในปีถัดมา เพื่อทำการเปรียบเทียบผล ทำให้ทราบว่า การเรียนการสอนมีการพัฒนาไปในแนวทางที่ถูกต้องหรือไม่
- 3.3 ทางมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีฐานข้อมูลบัณฑิตที่น่าเชื่อถือ ทันสมัย และสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อคณะ และมหาวิทยาลัยในการติดต่อกับศิษย์เก่า เพื่อสร้างเครือข่าย

บรรณานุกรม

- กองพัฒนานักศึกษา แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2549. เอกสารรายงาน
ภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2549.
- เชษฐา โพธิ์ประดับ และคณะ. 2548. การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นปีการศึกษา 2545. วารสารประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 6 (มกราคม-มิถุนายน): 24.
- ชมพูนุท จารีบูรณภาพ. 2547. การติดตามผลผู้จบหลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้น: กรณีศึกษา
ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอคำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และศึกษาดำเนิน
ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญทัน ศรีบุญเรือง. 2540. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) สาขาครูเทคนิคไฟฟ้ากำลัง. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต สาขาไฟฟ้ากำลัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ประทุม แป้นสุวรรณ. 2523. จิตวิทยาแนะแนว(ศึกษา321). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ประสาร ทิพย์ธารา. ม.ป.ป. การแนะแนวเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โอเดียน
สโตร์.
- ผกา บุญเรือง. 2528. การจัดและให้บริการสารสนเทศ. บางแสน: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.
- พยอม วงศ์สารศรี. 2526. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สารเศรษฐ์.
- มนทา เกรียงทวิทรัพย์. 2538. วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์. 13(มิถุนายน): 43.

วัชรีย์ ทรัพย์มี. 2523. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาฯ.

วราภรณ์ บวรศิริ. 2528. การติดตามผลการศึกษา. วารสารการวิจัยการศึกษา. 1():142.

วัฒนา พัทธราวิช. 2531. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2530. การติดตามผลและการวิจัยเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร:
อักษรบัณฑิต.

สถิตย์ วงศ์สุวรรณค์. 2531. จิตวิทยาแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร: บำรุงสาส์น.

สุทธนู ศรีไสย และจิตต์นิภา ศรีไสย. 2526. รายงานการวิจัย การติดตามบัณฑิตคณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2526. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธิศักดิ์ นพวิญญูวงศ์ และคณะ. 2540. รายงานการวิจัยสถาบัน การหางานทำของบัณฑิต
สัตวแพทย มข. รุ่นที่ 6. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อนุรักษ์ นวพรไพศาล และคณะ. 2535. รายงานการวิจัย การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
แผนกบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2533. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตร
พิมุข มหาเมฆ

Downing อ่างถึงใน ทองเรียน อมรัชกุล และคณะ. 2528. หลักการแนะแนวเบื้องต้น.
กรุงเทพมหานคร : พิชฌเนศ.

Stoops and Wahlgists อ่างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ, มปป, หน้า 12.

Hollis and Hollis อ่างถึงใน ทองเรียน อมรัชกุล และคณะ. 2528. หลักการแนะแนวเบื้องต้น.
กรุงเทพมหานคร : พิชฌเนศ.

Janes Walters อ้างใน วชิร ทรัพย์มี. 2523. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬาร.

แผนก ก
แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต

แบบสอบถามการติดตามเทคโนโลยีบัณฑิต มทร. พระนคร ครั้งที่ ๑

คำชี้แจง จงเติมค่าลงในช่องว่าง หรือ เลือกข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของบัณฑิต

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. อายุ.....ปี
๒. เพศ ชาย หญิง
๓. สถานภาพ
 โสด มีครอบครัว (ทั้งที่จดทะเบียนสมรส และไม่จดทะเบียนสมรส) หม้าย/หย่า
๔. จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนครในสาขา
 การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ออกแบบบรรจุภัณฑ์
 เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
 เทคโนโลยีเสื้อผ้า เทคโนโลยีเคมีสิ่งทอ
 ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ
๕. ภาคปกติ ภาคสมทบ ภาคพิเศษ
๖. เกรดเฉลี่ย (GPA).....
๗. หลักสูตร บริญญาตรีต่อเนื่อง/เทียบโอน ๒-๓ ปี บริญญาตรี 4 ปี
๘. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ในปัจจุบัน เลขที่..... หมู่..... หมู่บ้าน..... ซอย.....
 ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
 จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์บ้าน.....
 โทรศัพท์มือถือ..... e-mail.....
๙. สถานภาพการทำงาน (จงทำเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของบัณฑิต)
 ทำงาน (โปรดตอบคำถามในตอนที่ ๒) ศึกษาต่อ (โปรดตอบคำถามในตอนที่ ๓)
ว่างงานและไม่ได้อยู่ในระหว่างศึกษาต่อ (โปรดตอบคำถามในตอนที่ ๔)

ตอนที่ ๒ สำหรับผู้มีงานทำ

๑๐. สถานที่ทำงานปัจจุบันชื่อ.....
 เลขที่..... หมู่..... หมู่บ้าน..... ซอย..... ถนน.....
 ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
 รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....
๑๑. ประเภทของงานที่ทำ
 ราชการ/หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ห้างหุ้นส่วน/บริษัท/บริษัทมหาชน
 องค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ อาชีพอิสระ (freelance) อื่นๆ.....
๑๒. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน..... เงินเดือน..... บาท

๑๓. จำนวนพนักงานในที่ทำงาน (เลือกข้อที่ใกล้เคียงที่สุด)

- ๑-๔ คน
 ๕-๙ คน
 ๑๐-๑๙ คน
 ๒๐-๔๙ คน
 ๕๐-๙๙ คน
 ๑๐๐-๑๙๙ คน
 ๒๐๐-๔๙๙ คน
 ๕๐๐-๙๙๙ คน
 ๑๐๐๐ คนขึ้นไป

๑๔. หากมีการเปลี่ยนงานมากกว่า ๑ ครั้งนับแต่จบการศึกษา จงกรอกข้อมูลงานที่บัณฑิตเคยทำลงในตารางข้างล่างนี้ ตั้งแต่งานแรกจนถึงปัจจุบัน

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ตำแหน่ง	เงินเดือน	ระยะเวลาทำงาน (วัน/เดือน)	เหตุผลที่ออก
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					

๑๕. หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านได้งานแรกเมื่อใด

- งานเดิมตั้งแต่ก่อนเข้าศึกษา
 ก่อนจบการศึกษา
 ภายใน ๑ เดือน
 ระหว่าง ๑ - ๒ เดือน
 ระหว่าง ๓-๖ เดือน
 ระหว่าง ๗-๙ เดือน
 ระหว่าง ๑๐-๑๒ เดือน
 มากกว่า ๑ ปี

๑๖. ท่านมีความพึงพอใจต่องานที่ท่านทำในปัจจุบันหรือไม่

- พอใจ
 ไม่พอใจ เหตุผล (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 ค่าตอบแทนต่ำ
 เดินทางไกล
 สวัสดิการน้อย
 ไม่ก้าวหน้า
 ห่างไกลจากผู้ปกครอง
 ความมั่นคงต่ำ
 ระบบงานไม่ดี
 ไม่ตรงวุฒิ
 เพื่อนร่วมงานไม่ดี
 ขัดแย้งกับนายจ้าง
 อื่นๆ.....

๑๗. ท่านมีแผนที่จะออกจากงาน / เปลี่ยนงานหรือไม่

- มี
 ไม่มี

๑๘. ท่านคิดว่าสิ่งที่สำคัญ ที่ทำให้ท่านได้งานคือ (เลือกข้อที่ดีที่สุด เพียง ๑ ข้อ)

- ผลการศึกษา
 ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย
 ชื่อเสียงของรุ่นพี่
 ความสามารถด้านภาษา
 ทักษะในการปฏิบัติงาน
 บุคลิกภาพของตนเอง
 กิจกรรมระหว่างศึกษา
 ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์
 คำนึงกับคนในองค์กร
 มีพาหนะ (รถยนต์/มอเตอร์ไซด์)
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

๑๙. ท่านคิดว่าได้นำความรู้จากในหลักสูตรการเรียน มาใช้ในการทำงาน ในระดับใด

- ไม่ได้ใช้เลย
 ใช้น้อยมาก
 ใช้พอสมควร
 ใช้มาก
 ใช้มากที่สุด

 ๑
 ๒
 ๓
 ๔
 ๕

๒๐. ท่านทำงานอื่นนอกจากงานประจำหรือไม่

- ทำ
 ไม่ทำ

ตอนที่ ๒ (ต่อ)

๒๑. ท่านคิดว่าในหลักสูตรที่ท่านจบการศึกษาจาก มทร. สมควรจะมีการเพิ่มวิชาอะไร.....
๒๒. ท่านคิดว่าในหลักสูตรที่ท่านศึกษาจาก มทร. สมควรตัดลดวิชาอะไร.....
๒๓. ท่านวางแผนที่จะศึกษาต่อหรือไม่
- ศึกษาต่อ (โปรดตอบคำถามในตอนที่ ๓) ไม่ศึกษาต่อ

ตอนที่ ๓ สำหรับผู้ที่กำลังศึกษาต่อ/ หรือวางแผนที่จะศึกษาต่อ

๒๔. ระดับการศึกษาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ / หรือวางแผนที่จะศึกษาต่อ

- ระดับประกาศนียบัตร ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท
- ระดับปริญญาเอก อื่นๆ.....

๒๕. สาขาวิชาที่ท่านกำลังศึกษา/ หรือวางแผนที่จะศึกษา.....

๒๖. เหตุผลที่ศึกษาต่อ

- เป็นความต้องการของผู้ปกครอง ได้รับทุน เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน
- เพื่อเติมเต็มความรู้ในสาขาที่ขาด วางแผนจะเปลี่ยนสายงาน
- เพื่อให้ตรงกับความต้องการของงานที่จะทำ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ ๔ สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน และไม่ได้กำลังศึกษาต่อ

๒๗. เหตุใดท่านจึงยังไม่ได้ทำงาน

- สมัครงานแล้วกำลังรอผล อยู่ระหว่างเปลี่ยนงาน กำลังรอผลการสมัครเรียน
- ยังหางานถูกใจไม่ได้ ต้องการพักผ่อน ไม่ต้องการทำงาน
- ฐานะทางบ้านร่ำรวย สุขภาพไม่ดีไม่สามารถทำงานได้ ไม่มีใครจ้าง
- สาเหตุอื่น.....

๒๘. ท่านมีแผนที่จะเข้าทำงานหรือไม่

- ยังไม่มีแผนจะทำงาน
- มีแผน (โปรดระบุระยะเวลา)
- ภายใน ๑ เดือน ไม่เกิน ๓ เดือน ไม่เกิน ๖ เดือน ไม่เกิน ๑ ปี ๑-๒ ปี

๒๙. ท่านวางแผนจะศึกษาต่อหรือไม่

- ยังไม่มีแผนจะศึกษาต่อ
- มีแผน (โปรดระบุระยะเวลา และโปรดกรอกข้อมูลในตอนที่ ๓ ด้วย)
- ภายใน ๑ เดือน ไม่เกิน ๓ เดือน ไม่เกิน ๖ เดือน ไม่เกิน ๑ ปี ๑-๒ ปี

โปรดส่งแบบสอบถามมาทางไปรษณีย์ตามเจ้าหน้าที่ หรือ สแกนส่งมาทาง e-mail: kunjeab2002@hotmail.com

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจ

ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยต่อไป

ผนวก ข
แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีบัณฑิต มทร. พระนคร ครั้งที่ ๑

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สำหรับเจ้าของกิจการ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล ของหน่วยงานที่จ้างบัณฑิตที่จบการศึกษา หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต ในปี ๒๕๔๙ เข้าทำงาน โดยเติมค่าลงในช่องว่าง หรือ เลือกข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่สุด

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ ชาย หญิง
๒. อายุ
 น้อยกว่า ๒๕ ปี ๒๕-๓๕ ปี ๓๖-๔๕ ปี ๔๖-๕๕ ปี มากกว่า ๕๕ ปี
๓. สถานภาพ
 โสด มีครอบครัว (จดทะเบียนสมรสและไม่จดทะเบียนสมรส) หม้าย/หย่า
๔. การศึกษาสูงสุด
 ประถมศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ ม.ศ.3 มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ม.ศ.5
 อาชีวศึกษา(ปวช.) อนุปริญญา(ปวส.) ปริญญาตรี
 ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท
๕. ตำแหน่ง.....
๖. ชื่อสถานประกอบการ.....
 เลขที่..... หมู่..... หมู่บ้าน..... ซอย..... ถนน.....
 ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
 รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....
 โทรศัพท์มือถือ..... e-mail.....
๗. เว็บไซต์ของสถานประกอบการ (ถ้ามี).....
๘. ประเภทของสถานประกอบการ
 ราชการ/ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ห้างหุ้นส่วน/บริษัท/บริษัทมหาชน
 องค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ บริษัทข้ามชาติ สาขาของบริษัทต่างชาติ
 อื่นๆ.....
๙. จำนวนพนักงานในที่ทำงาน (เลือกข้อที่ใกล้เคียงที่สุด)
 ๑-๔ คน ๕-๙ คน ๑๐-๑๙ คน ๒๐-๔๙ คน ๕๐-๙๙ คน
 ๑๐๐-๑๙๙ คน ๒๐๐-๔๙๙ คน ๕๐๐-๙๙๙ คน ๑๐๐๐ คนขึ้นไป
๑๐. บริษัทของท่านมีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ในสาขาวิชา (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ออกแบบบรรจุภัณฑ์
 เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
 เทคโนโลยีเสื้อผ้า เทคโนโลยีเคมีสิ่งทอ
 ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อเทคโนโลยีบัณฑิตที่ท่านจ้างในด้านต่าง ๆ

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับคะแนน				
	น้อยที่สุด ๑	น้อย ๒	ปานกลาง ๓	มาก ๔	มากที่สุด ๕
ด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน					
๑. ความรู้เชิงวิชาการทั่วไป					
๒. ความรู้เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
๓. สามารถประยุกต์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ					
๔. มีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ					
๕. สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา					
๖. สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร					
๗. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ/คอมพิวเตอร์					
ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน					
๑. มีความรับผิดชอบในการทำงาน					
๒. มีการวางแผนงานที่เป็นระบบ					
๓. สามารถใช้ระเบียบ กฎเกณฑ์ในการบริหาร					
๔. มีความสามารถในการเป็นผู้นำ					
๕. ใฝ่รู้ และแสวงหาความรู้เพิ่มเติม					
ด้านบุคลิกภาพ					
๑. อารมณ์ร่าเริง แจ่มใส					
๒. รู้จักยกย่องผู้อื่น					
๓. ยอมรับความผิดพลาด และร่วมกันแก้ไขปัญหา					
๔. มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก					
๕. แต่งกายเหมาะสม ถูกกาลเทศะ					
ด้านคุณธรรม					
๑. มีความยับยั้งชั่งใจ ไม่ประพฤติผิดศีลธรรม					
๒. มีความซื่อสัตย์สุจริต					
๓. ตรงต่อเวลา และเห็นคุณค่าของเวลา					
๔. มีน้ำใจรู้จักแบ่งปัน และช่วยเหลือผู้อื่น					
๕. รู้จักฟังตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจ
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการผลิตบัณฑิตของทางมหาวิทยาลัยต่อไป

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ ชื่อสกุล : นางวิซชพร เทียบจตุรัส
- วัน เดือน ปีเกิด : 22 มกราคม 2512
- สถานที่เกิด : อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม
- วุฒิการศึกษา : สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
จาก โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
สำเร็จปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต
จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2533
สำเร็จปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (MS)
จาก Utah State University, USA ปีการศึกษา 2539
- ตำแหน่งหน้าที่
การงานปัจจุบัน : อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีมีเดีย
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

